

50Th YEARS ANNIVERSARY
CRRU
CHIANG RAI RAJABHAT UNIVERSITY

คู่มือครู

หนังสือโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
และการพัฒนาท้องถิ่น
โดยมีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายเป็นพี่เลี้ยง
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕

“ลดปัญหาการอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ของเด็กไทย
ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และทักษะชีวิต”

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

จัดทำโดย
คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

คำนำ

คู่มือครูเล่มนี้มีจุดประสงค์เพื่อให้เป็นหนังสือสำหรับครูอ่านประกอบการใช้งานหนังสือหลัก คือ หนังสือโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายเป็นพี่เลี้ยง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ : ลดปัญหาการอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ของเด็กไทย และส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและทักษะชีวิตระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม คู่มือครูเล่มนี้ คณะผู้จัดทำได้ออกแบบให้มีหัวข้อและคำอธิบายครอบคลุมโครงสร้างส่วนประกอบของหนังสือหลัก ทำให้สามารถเข้าใจวัตถุประสงค์ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ในเล่มได้ง่าย อีกทั้งยังมีส่วนเฉลยเพื่อช่วยให้เห็นแนวทางการอธิบายคำตอบแก่นักเรียน ตลอดจนคำแนะนำที่จะช่วยให้ครูสามารถนำหนังสือไปต่อยอดกิจกรรมหรือสื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้นักเรียนได้เป็นอย่างดี

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือครูเล่มนี้จะช่วยอำนวยความสะดวกและช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยด้วยหนังสือโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายเป็นพี่เลี้ยง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ : ลดปัญหาการอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ของเด็กไทย และส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและทักษะชีวิตระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

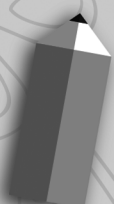

	หน้า
ที่มาและความสำคัญ	๓
โครงสร้างหนังสือโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นฯ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓	๔
คำชี้แจงในการใช้คู่มือครูเล่มนี้	๖
คำอธิบายแนวทางการใช้งาน	๗
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ : ทบทวนพยัญชนะและสระมหาสนุก	๗
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ : การอ่านออกเสียง	๔๗
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ : การอ่านจับใจความสำคัญและคำพ้องรูปคำพ้องเสียง	๗๓
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ : การเขียน	๑๐๑
แบบฝึกหัดคัดลายมือ	๑๔๕

ที่มาและความสำคัญ

องค์การยูเนสโกได้พยายามส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตของ ผู้คนทั่วโลกมาโดยตลอดนับตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๙ เป็นต้นมา (UNESCO : ๒๐๑๙) ส่งผลให้การอ่าน ออกเขียนได้ของประชาชนนับเป็นคุณสมบัติประการหนึ่งที่ทั่วโลกยอมรับว่ามีผลต่อการพัฒนาสังคม และประเทศ ด้วยสายพระเนตรอันยาวไกล พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ทรงเล็งเห็นความสำคัญของพสกนิกรของพระองค์ในทิศทางที่สอดคล้องกัน ทรงมีพระราชดำริ ให้มหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศตระหนักในภารกิจสำคัญ คือ การยกระดับคุณภาพชีวิตของ ประชาชนและท้องถิ่นในพื้นที่รับผิดชอบ โดยหนึ่งในประเด็นสำคัญที่พระองค์ทรงห่วงใยคือการ ส่งเสริมทักษะการอ่าน เขียน การคิด และคุณธรรมของนักเรียนและเยาวชนซึ่งจะเติบโตเป็นกำลัง ของสังคมและประเทศชาติต่อไป

ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายน้อมรับพระราชดำริ ดังกล่าวและมอบหมายให้คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย รับผิดชอบดำเนินงาน พัฒนาโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย เป็นพี่เลี้ยง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ : ลดปัญหาการอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ของเด็กไทยและ ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและทักษะชีวิตนำมาสู่โครงการพัฒนาสื่อการเรียนรู้เพื่อลดปัญหา การอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ของเด็กไทยให้แก่นักเรียนในพื้นที่รับผิดชอบ คณะทำงานจึงลงพื้นที่ สืบหาข้อมูลความต้องการของโรงเรียน ร่วมกับจัดประชุมคณะครูและผู้บริหารโรงเรียนเพื่อ สืบหาปัญหาการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนในพื้นที่ และวิเคราะห์ประเด็นปัญหาการอ่าน- เขียนภาษาไทยของนักเรียน จากนั้นประชุมศึกษาวิเคราะห์ ก่อนจะสรุปผลให้จัดทำสื่อในรูปแบบ หนังสือ ชื่อว่า หนังสือโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีมหาวิทยาลัย ราชภัฏเชียงรายเป็นพี่เลี้ยง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ : ลดปัญหาการอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ของเด็กไทย และส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและทักษะชีวิต ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ ๑ ๒ และ ๓ พร้อมคู่มือครูประกอบการนำไปใช้ชั้นปีละ ๑ เล่ม เพื่อส่งเสริมความรู้ด้านภาษาไทย ตลอดจนคุณลักษณะของผู้เรียน ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะพัฒนาเยาวชน ให้เติบโตเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติต่อไป

โครงสร้างหนังสือ

โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นฯ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

หนังสือโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นฯ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ ๔ หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ทบทวนพยัญชนะและสระมหาสนุกหน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ การอ่านคำที่มีกออกเสียงผิด หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ การอ่านจับใจความสำคัญและคำพ้องรูปคำพ้องเสียง และ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ การเขียน โดยแต่ละหน่วยการเรียนรู้ประกอบด้วย การให้ความรู้หัวข้อเรื่องต่างๆ ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ : ทบทวนพยัญชนะและสระมหาสนุก

- เรื่องที่ ๑ คำไทย (พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์)
- เรื่องที่ ๒ คำที่มีสระลดรูปเปลี่ยนรูป
- เรื่องที่ ๓ คำอักษรนำ
- เรื่องที่ ๔ คำควบกล้ำ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ : การอ่านคำที่มีกออกเสียงผิด

- เรื่องที่ ๑ ที่มี ส ศ ช ซ ฌ ญ
- เรื่องที่ ๒ การอ่านออกเสียงผิด
- เรื่องที่ ๓ การอ่านตัวเลข การอ่านเครื่องหมายวรรคตอน
- เรื่องที่ ๔ พยัญชนะ ร ล

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ : การอ่านจับใจความสำคัญ และคำพ้องรูปคำพ้องเสียง

- เรื่องที่ ๑ การอ่านจับใจความสำคัญ
- เรื่องที่ ๒ คำพ้องรูป คำพ้องเสียง
- เรื่องที่ ๓ บทประพันธ์เกี่ยวกับคำพ้องรูปคำพ้องเสียง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ : การเขียน

- เรื่องที่ ๑ หลักการเขียน
- เรื่องที่ ๒ ทบทวนการเขียนทักษะภาษาไทย

คำชี้แจงในการใช้คู่มือครู

คู่มือครูเล่มนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ครูผู้สอนภาษาไทย สามารถใช้หนังสือโครงการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่เป็นพี่เลี้ยง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ : ลดปัญหาการอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ของเด็กไทย และส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและทักษะชีวิตชั้นประถม ศึกษาศึกษาปีที่ ๓ โดยแต่ละหัวข้อ มีคำอธิบายแนวทางการใช้งานหรือวิธีการเพิ่มเติม ความรู้ ดังต่อไปนี้

๑. วัตถุประสงค์ คือ ส่วนที่จะอธิบายถึงจุดมุ่งหมายในการแก้ไขปัญหาทางภาษาไทยที่เกี่ยวข้อง กับหัวข้อเรื่องนั้น

๒. สมรรถนะของนักเรียน คือ ส่วนที่จะอธิบายผลสัมฤทธิ์ของการเรียนรู้ภายหลังการเรียนรู้ หลักการและเคล็ดลับในการแก้ปัญหาทางภาษาไทยที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อเรื่องนั้น

๓. เฉลยแบบฝึกหัด คือ ส่วนที่จะเฉลยคำตอบของแบบฝึกหัด

๔. เสริมการเรียนรู้ คือ ส่วนที่จะช่วยแนะนำกิจกรรมการเรียนรู้อื่นที่ครูสามารถนำมาใช้ส่งเสริม การเรียนรู้ ความเข้าใจให้นักเรียน

๕. เชื่อมโยงหัวข้อต่อไป คือ ส่วนที่จะช่วยให้ครูทราบว่าหัวข้อเรื่องที่กำลังสอนนั้น เชื่อมต่อไปยัง หัวข้อต่อไปใดในหนังสือเล่มเดียวกันได้อย่างไร

คำอธิบายแนวทางการใช้งาน
หนังสือโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นฯ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ : ทบทวนพยัญชนะและสระมหาสนุก

เรื่องที่ ๑ คำไทย (พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์)

เรื่องที่ ๒ คำที่มีสระลดรูป

เรื่องที่ ๓ ที่มีอักษรนำ

เรื่องที่ ๔ คำควบกล้ำ

เรื่องที่ ๑ คำไทย (พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์)

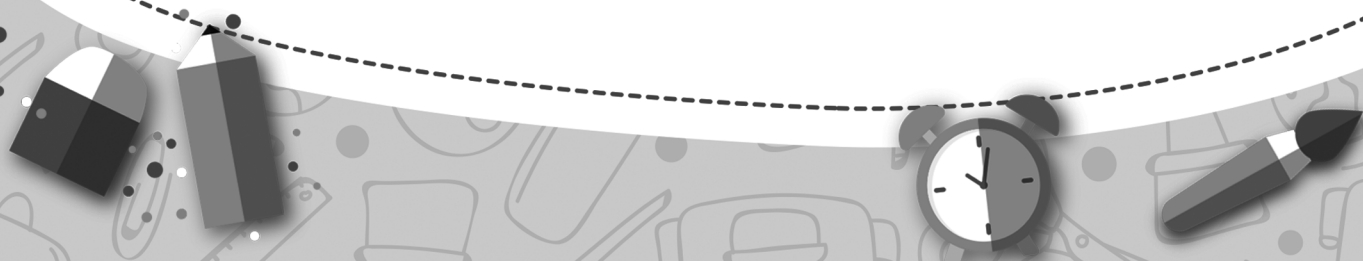
๑. วัตถุประสงค์

เพื่อเสริมความเข้าใจให้นักเรียนสามารถอ่าน เขียน และแยกแยะรูปพยัญชนะ สระ ในภาษาไทยที่มีความคล้ายคลึงกันได้

๒. ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

นักเรียนได้พัฒนาความสามารถการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างเป็นระบบ ในการจัดจำแนกกลุ่มของพยัญชนะที่ออกเสียงแตกต่างกันและกลุ่มของพยัญชนะที่ออกเสียงคล้ายคลึงกัน รวมทั้งการพิจารณารูปพยัญชนะและสระ ในภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง

๓. เฉลยแบบฝึกหัด คือ ส่วนที่จะเฉลยคำตอบของแบบฝึกหัด และแบบทดสอบหลังเรียน

ส่วนที่ ๑ แบบทดสอบก่อนเรียน

แบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยที่ ๑

คำชี้แจง : ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท **x** หน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. พยัญชนะไทยมีจำนวนรูปสระกี่รูป

ก. ๔๔ รูป

ข. ๔๕ รูป

ค. ๕๕ รูป

๒. คำในข้อใดเป็นคำในเสียงวรรณยุกต์จัตวา

ก. เฉียง

ข. เมียงมอง

ค. เกลี้ยง

๓. คำในข้อใดเป็นคำอักษร ห นำ

ก. หนานุ่ม

ข. ถ้างอก

ค. ลูกอม

๔. คำในข้อใดเป็นคำอักษร อ นำ

ก. สนาม

ข. อยากอยู่

ค. ลมหนาว

๕. คำในข้อใดเป็นอักษรควบกล้ำ คว -

ก. ควันไฟ

ข. ปลานิล

ค. ครอบครั้ว

๖. คำในข้อใดเป็นอักษรควบกล้ำ ขว -

ก. ขานรับ

ข. ขยัน

ค. ขวาน

๗. คำในข้อใดเป็นคำเปลี่ยนรูป สระอะ

ก. กั๊บ

ข. กุหลาบ

ค. พายุ

๘. คำในข้อใดเป็นคำเปลี่ยนรูป สระเออ

ก. แกะของ

ข. ลูกเปิด

ค. เต็น

๙. คำในข้อใดเป็นคำสระลดรูป

ก. สนาม

ข. นก

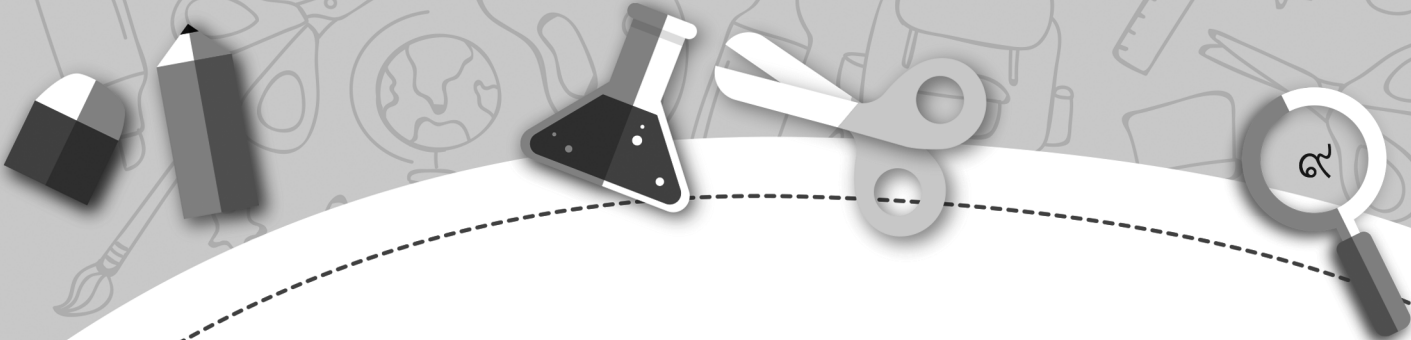
ค. ตะกร้า

๑๐. คำในข้อใดเป็นคำสระลดรูป

ก. ลวด

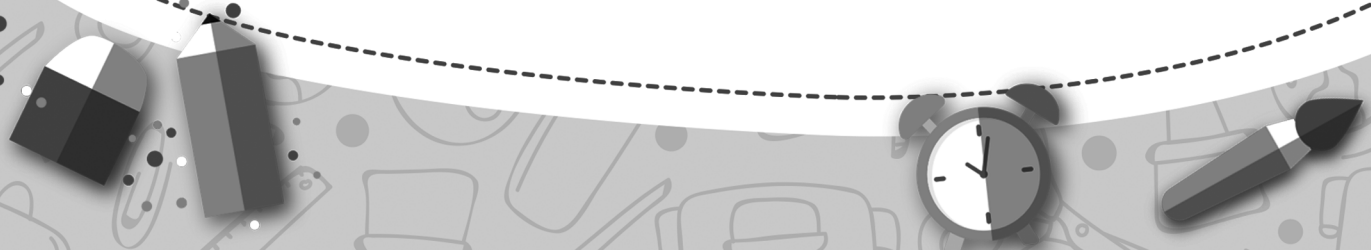
ข. โกรธ

ค. ร้อน

ឆ្នាំ

1.ក	2.ក	3.ក	4.ខ	5.ក	6.គ	7.ក	8.គ	9.ខ	10.ក
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------

ส่วนที่ ๒ เสริมการเรียนรู้ คือ ส่วนที่อธิบายเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ
หรือการเรียนรู้ทางภาษาไทยที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อในเรื่อง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ คำไทย

พยัญชนะไทยมี ๔๔ รูป

ก	ข	ฅ	ค
ฅ	ฌ	ง	จ
ฉ	ช	ซ	ฌ
ญ	ฎ	ฏ	ฐ
ฑ	ฒ	ณ	ด
ต	ถ	ท	ธ
น	บ	ป	ผ
ฝ	พ	ฟ	ภ
ม	ย	ร	ล
ว	ศ	ษ	ส
ห	ฬ	อ	ฮ

สระในภาษาไทย มี ๒๑ รูป ๓๒ เสียง

อะ

อา

อิ

อึ

อึ

อือ

อุ

อู

เอะ

เอ

แอะ

แอ

เอี่ยะ

เอี้ย

เอื้อะ

เอือ

อัวะ

อัว

โอะ

โอ

เอาะ

ออ

เออะ

เออ

อำ

ไอ

โอ

เอา

ฤ

ฤา

ฦ

ฦา

วรรณยุกต์

วรรณยุกต์ มี ๔ รูป ไ้เอก (-), ไ้โท (-), ไ้ตรี (-) และ ไ้จัตวา (+) แบ่งออกเป็น ๕ เสียง ได้แก่ สามัญ เอก โท ตรี และจัตวา

วิธีผันเสียงวรรณยุกต์ต่อไปนี้

สามัญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา
กา	ก่า	ก้า	ก๊า	ก๋า
แดน	แต่่น	แต่้น	แต่็่น	แต่๋่น
ต	ต่า	ต้า	ต๊า	ต๋า
ไป	ไป่	ไป้	ไป๊	ไป๋
แอ	แอ่	แอ้	แอ๊	แอ๋

ส่วนที่ ๓ ส่วนของแบบฝึกหัดที่เป็นเฉลยสำหรับครูผู้สอน

แบบฝึกหัดที่ ๑

คำชี้แจง : ให้นักเรียนใส่วรรณยุกต์ในประโยคให้ถูกต้อง

๑. กลวย = ...กลัวย.....	๑๑. การบาน =.....การบ้าน.....
๒. ถูกตอง =.....ถูกต๋อง.....	๑๒. ผีเสื่อ =.....ผีเสื่อ.....
๓. นำปลา =.....น้ำปลา.....	๑๓. ตราชั่ง =.....ตราชั่ง.....
๔. แม่ =.....แม่.....	๑๔. กระทบ =.....กระทบ.....
๕. ชื่นชม =.....ชื่นชม.....	๑๕. ครั้ง =.....ครั้ง.....
๖. ยิ้มแย้ม =.....ยิ้มแย้ม.....	๑๖. ปองกัน =.....ป๋องกัน...
๗. หญ้า =.....หญั้า.....	๑๗. ออนโยน =.....อ๋อนโยน.....
๘. ตื่นเต้น =...ตื่นต๋ั้น.....	๑๘. ผีง =.....ผีง.....
๙. คอน =.....ค๋อน.....	๑๙. คูปอง =.....คูปอง.....
๑๐. ทองฟ้า =.....ท๋องฟ้า.....	๒๐. แปง =.....แป้ง.....

แบบฝึกหัดที่ ๒

คำชี้แจง : ให้นักเรียนวงกลมข้อที่ถูกต้อง

๑. แก้ว

๒. แก้ว

๓. แก้ว

๑. ปูมา

๒. ปูม่า

๓. ปูม้า

๒. ๑. กระเปา

๒. กระเป๋า

๓. กระเป่า

๓. กุ้ง

๒. กุ้ง

๓. กุง

๔. ๑. ฆ้อง

๒. ฆ้อง

๓. ฆ้อง

๕. ดูหมิ่น

๒. ดูหมิ่น

๓. ดูหมิน

๖. ๑. น้ำท่วม

๒. น้ำท่วม

๓. น้ำท่วม๗. ป้าย

๒. ปาย

๓. ป้าย

๘. ๑. มะม่วง

๒. มะม่วง

๓. มะม่วง

๙. ๑. สีส้ม

๒. สีส้ม

๓. สีส้ม

๑๐. บอกใบ้

๒. บอกใบ้

๓. บอกใบ้

แบบฝึกหัดที่ ๓

คำชี้แจง : ให้นักเรียนฝึกเขียนวรรณยุกต์ไทย

วรรณยุกต์ไทย

ไม้เอก

◌

ไม้โท

◌

ไม้ตรี

◌

ไม้จัตวา

◌

วรรณยุกต์ มี ๕ เสียง

เสียงสามัญ เช่น ตา ปี อู กา โด

เสียงเอก เช่น ต่า ปี่ อู๋ ก่า โด่

เสียงโท เช่น ต้า ปี้ อู้อ์ ก้า โด๊

เสียงตรี เช่น ต๊า ปัย อูัย ก๊า โด็

เสียงจัตวา เช่น ต๋า ปึ๋ อู๋ ก๋า โด๋

ฝึกเขียนรูปวรรณยุกต์ไทย

◌ ◌ ◌ ◌

เรื่องที่ ๒ คำที่มีสระลดรูป เปลี่ยนรูป

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อเสริมความเข้าใจให้นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงและแยกแยะสระลดรูป
เปลี่ยนรูป ได้

๒. ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

นักเรียนได้พัฒนาความสามารถการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างเป็นระบบ ในการจัด
จำแนกกลุ่มของพยัญชนะที่ออกเสียงแตกต่างกัน กลุ่มของสระลดรูป เปลี่ยนรูป

๓. เฉลยแบบฝึกหัด

คำที่มีสระลดรูป เปลี่ยนรูป

สระลดรูป

สระลดรูป หมายถึง ไม่ต้องเขียนรูปสระให้ปรากฏหรือปรากฏแต่เพียงบาง
ส่วน แต่ต้องออกเสียงให้ตรงกับรูปสระที่ลดนั้น การลดรูปมี ๒ ลักษณะ คือ

๑) สระลดรูปได้ทั้งหมด ได้แก่ สระโอะ และ สระเออ

สระโอะ เมื่อมีตัวสะกดจะลดรูป คือ จะหายตัวไปไม่มีรูปปรากฏ

ยกตัวอย่างเช่น

	+	โอะ	+		=	มด สะกดว่า	มอ - โอะ - ดอ
	+	โอะ	+		=	นก สะกดว่า	นอ - โอะ - กอ
	+	โอะ	+		=	คน สะกดว่า	คอ - โอะ - นอ
	+	โอะ	+		=	จน สะกดว่า	จอ - โอะ - นอ
	+	โอะ	+		=	ลม สะกดว่า	ลอ - โอะ - มอ

สระเออ ถ้ามีตัว ย สะกด จะลดรูปเป็น เ -

ยกตัวอย่างเช่น

	+	เออ	+		=	เลย สะกดว่า ลอ - เออ - ยอ
	+	เออ	+		=	เนย สะกดว่า นอ - เออ - ยอ
	+	เออ	+		=	เฉย สะกดว่า ฉอ - เออ - ยอ
	+	เออ	+		=	เคย สะกดว่า คอ - เออ - ยอ
	+	เออ	+		=	เตย สะกดว่า ตอ - เออ - ยอ

๒) สระลดรูปบางส่วน ได้แก่ สระที่ลดรูปไม่หมด เหลือไว้แต่เพียงบางส่วน ของรูป เต็ม ได้แก่ สระ อัว มีตัวสะกดจะลดรูปเหลือเพียง อัว

ยกตัวอย่างเช่น

	+	อัว	+		=	นวด สะกดว่า นอ - อัว - ดอ
	+	อัว	+		=	บวก สะกดว่า บอ - อัว - กอ
	+	อัว	+		=	สวย สะกดว่า สอ - อัว - ยอ
	+	อัว	+		=	ดวง สะกดว่า ดอ - อัว - งอ
	+	อัว	+		=	ดวง สะกดว่า ดอ - อัว - งอ

* หมายเหตุ

กรณีที่เขียนด้วยพยัญชนะตัวหนึ่งมีตัวสะกด ร ตามในภาษาไทยถือว่าเป็นสระ ออ เป็นสระลดรูปยกตัวอย่าง เช่น กร สะกดว่า กอ - ออ - นอ , พร สะกดว่า พอ - ออ - นอ ถ้ามีพยางค์อื่นตามมาอีก จะอ่านตัว ร ว่า ระ และไม่ใช่เป็นตัวสะกดในพยางค์แรก ยกตัวอย่าง เช่น มरणะ อ่านว่า มอ - ระ - นะ , ธรณี อ่านว่า ทอ - ระ - นี

แบบฝึกหัดเรื่องสระลดรูปเปลี่ยนรูปให้นักเรียนระบายสีคำ วงกลมคำหาสระลดรูป หรือทำตามแบบฝึกหัดที่ปรากฏในเล่มเพื่อเป็นการฝึกทักษะทางด้านการอ่านการเขียนคำในภาษาไทย

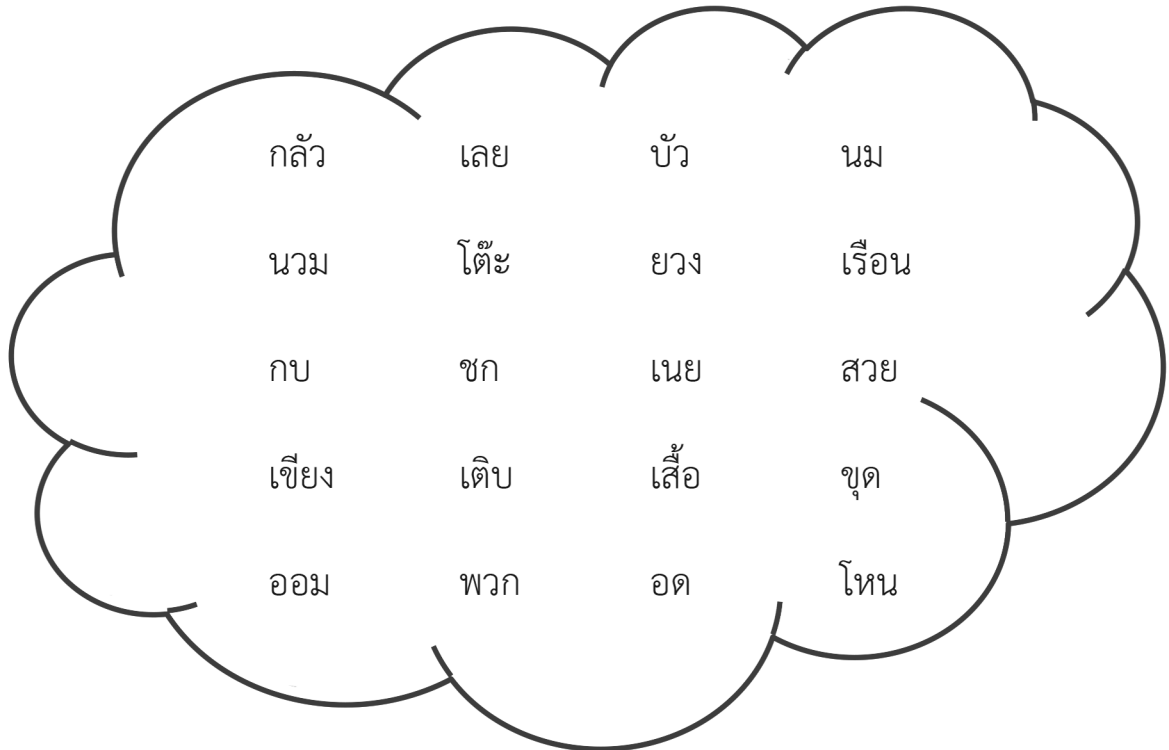
แบบฝึกหัดที่ ๑

คำชี้แจง : ให้นักเรียนวงกลมคำที่เป็นสระลดรูปให้ถูกต้อง

มด	ฉันทัน	ลบ	เซย
โต๊ะ	หมวก	เค็ม	ขนม
เพลิดเพลิน	เฉย	โปรด	บ่วง

แบบฝึกหัดที่ ๒

คำชี้แจง : ให้นักเรียนหาสระลดรูปมาเติมในช่องว่างให้ถูกต้อง

<u>นวม</u>	<u>ยวง</u>
<u>กบ</u>	<u>เนย</u>
<u>เลย</u>	<u>อด</u>
<u>ชก</u>	<u>นม</u>
<u>พวก</u>	<u>สวย</u>

สระเปลี่ยนรูป

สระเปลี่ยนรูป

หมายถึง สระที่ประสมกับพยัญชนะและมีตัวสะกดแล้วเปลี่ยนรูปเป็นอย่างอื่น
สระ ที่สามารถเปลี่ยนรูปได้มีทั้งหมด ๔ สระ คือ สระอะ สระเอะ สระเออ และ
สระแอะ

๑. สระอะ

ปกติตำแหน่งของสระจะอยู่ด้านหลังของคำ แต่ถ้าเมื่อไหร่มีตัวสะกด สระอะ
จะเปลี่ยนรูปเป็นไม้หันอากาศ (ั) เราเห็นไม้หันอากาศอยู่ข้างบนพยัญชนะก็คือ
สระอะ เปลี่ยนรูปนั่นเอง

ยกตัวอย่างเช่น

 + อะ + = จับ สะกดว่า จอ -อะ - บอ

 + อะ + = วัด สะกดว่า วอ -อะ - ดอ

 + อะ + = พัง สะกดว่า พอ -อะ - งอ

 + อะ + = นัย สะกดว่า นอ -อะ - ยอ

 + อะ + = หัก สะกดว่า หอ -อะ - กอ

๒. สระเอะ

ถ้ามีตัวสะกด อะ ก็จะเปลี่ยนรูปเป็นไม้ไต่คู้ (ะ)

ยกตัวอย่างเช่น

	+ เอะ +		=	เห็ด สะกดว่า หอ - เอะ - ดอ
	+ เอะ +		=	เก็บ สะกดว่า กอ - เอะ - บอ
	+ เอะ +		=	เรียง สะกดว่า รอ - เอะ - งอ
	+ เอะ +		=	เซ็ด สะกดว่า ซอ - เอะ - ดอ
	+ เอะ +		=	เข็น สะกดว่า ขอ -เอะ - นอ

๓. สระเออ

ถ้ามีตัวสะกด อ.อ่าง ตัวหลัง จะเปลี่ยนรูปเป็นสระ อิ = ะ

ยกตัวอย่างเช่น

	+ เออ +		=	เงิน สะกดว่า งอ - เออ - นอ
	+ เออ +		=	เปิด สะกดว่า ปอ - เออ - ดอ
	+ เออ +		=	เต็บ สะกดว่า ตอ -เออ - บอ
	+ เออ +		=	เริม สะกดว่า รอ -เออ - มอ
	+ เออ +		=	เบิก สะกดว่า บอ -เออ - กอ

๔. สระแอะ

ถ้ามีตัวสะกด สระอะ ที่อยู่ด้านหลังจะเปลี่ยนรูปเป็นไม้ไต่คู้ (ะ)

ยกตัวอย่างเช่น

	+ แอะ +		=	แข็ง สะกดว่า ขอ - แอะ - งอ
	+ แอะ +		=	แม็ก สะกดว่า มอ - แอะ - กอ
	+ แอะ +		=	แล็บ สะกดว่า ลอ - แอะ - บอ

เรื่องสระเปลี่ยนรูปจะทำให้นักเรียนเข้าใจคำที่ต่างจากคำอื่นๆ กล่าวคือคำที่เปลี่ยนรูปจากรูปหนึ่งไปสู่อีกรูปหนึ่ง เมื่อมีตัวสะกดก็จะเปลี่ยนไปเป็นอีกรูปหนึ่งแล้วมีความหมาย และแบบฝึกหัดสุภาพิตที่จะฝึกให้น้องๆ นักเรียนได้แต่งประโยคจากคำสุภาพิต ดังจะปรากฏในแบบฝึกหัดต่อไปนี้

แบบฝึกหัดที่ ๑

คำชี้แจง : ให้นักเรียนโยงคำที่สระเปลี่ยนรูปให้ตรงกับคำอ่านสะกดคำต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑. เค็ม	→	หอ - เอะ - นอ
๒. แกร์ริน	→	พอ - ลอ - เออ - งอ
๓. เห็น	→	ลอ - อะ - งอ
๔. ลัง	→	คอ - เอะ - มอ
๕. เนิน	→	ลอ - เอะ - บอ
๖. แข็ง	→	กอ - รอ - แอะ - นอ
๗. ชับ	→	ขอ - แอะ - งอ
๘. เล็บ	→	ขอ - อะ - บอ
๙. ดับ	→	ดอ - อะ - บอ
๑๐. เพลิง	→	นอ - เออ - นอ

แบบฝึกหัดที่ ๒

คำชี้แจง : ให้นักเรียนสะกดคำต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑. วอ + อะ + นอ

วัน

๒. หอ + เอะ + นอ

เห็น

๓. ดอ + เออ + นอ

เดิน

๔. ลอ + แอะ + บอ

แล็บ

๕. พอ + อะ + งอ

ฟัง

๖. ยอ + เอะ + บอ

เย็บ

๗. ปอ + อะ + กอ

ปัก

๘. นอ + อะ + ดอ

นัด

๙. ลอ + เอะ + งอ

เลี้ยง

๑๐. ปอ + เออ + ดอ

เปิด

แบบฝึกหัดที่ ๓

คำชี้แจง : ให้นักเรียนนำสระไปเติมในช่องว่างให้ถูกต้อง

แ -	- ำ	- ะ	ไ
โ	ใ	เ - ำ	โ - ะ
เ - าะ	- อ	เ - อ	

๑. เมารถ

๒. โยม

๓. เกาะ

๔. ดอกไม้

๕. เธอ

๖. มะขาม

๗. โต้ะ

๘. ไชโย

๙. ปลาวาฬ

๑๐. ตกใจ

แบบฝึกหัดที่ ๕

คำชี้แจง : ให้นักเรียนกากบาท × คำที่มีเสียง สระ โอะ และฝึกอ่าน

๑. บวก

๒. วานร

~~๓. หัก~~

๔. แพะ

๕. ใบเตย

~~๖. มด~~

~~๗. รถ~~

๘. ลูกศร

๙. เด็ก

เรื่องที่ ๓ คำอักษรนำ คำควบกล้ำ

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อเสริมความเข้าใจให้นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงและเขียนคำอักษรนำ คำควบกล้ำได้อย่างถูกต้อง

๒. ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

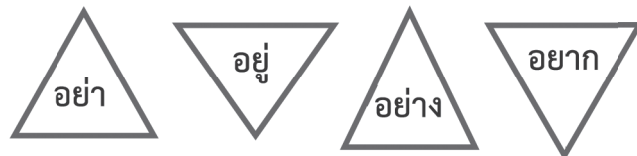
นักเรียนได้พัฒนาความสามารถการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างเป็นระบบ ในการจัดจำแนกกลุ่มคำอักษรนำ คำควบกล้ำ

๓. เฉลยแบบฝึกหัด คือ ส่วนที่จะเฉลยคำตอบของแบบฝึกหัด และแบบทดสอบหลังเรียน

อักษรนำ

อักษรนำ คือ คำหรือกลุ่มคำที่เสียงพยัญชนะตัวหน้านำพยัญชนะตัวหลัง

๑. คำที่มี อ นำ พยัญชนะตัวหน้าเป็น อ นำพยัญชนะตัวหลังเป็น ย ออกเสียงพยางค์เดียว โดยเสียงวรรณยุกต์ของพยางค์จะออกเสียงตามพยัญชนะ อ นำ มี ๔ ตัวได้แก่

๒. คำที่มี ห นำ พยัญชนะตัวหน้าเป็น ห นำ พยัญชนะตัวหลัง ง ญ น ม ย ล ร ว ออกเสียงพยางค์เดียว โดยเสียงวรรณยุกต์ของพยางค์ จะออกเสียงตามพยัญชนะ ห

ห นำ ง	ห นำ ญ	ห นำ ย	ห นำ น
- เหงา	- หล้า	- หยิบ	- หนา
- หงาย	- ใหญ่	- หยก	- หนี
- หงอน	- หญิง	- หยอด	- หนัก
- เหงือก		- หยอก	- หนอน
		- หยาด	- หนู
ห นำ ม	ห นำ ว	ห นำ ร	ห นำ ล
- หมาก	- แหวก	- เหยียด	- หล่อ
- หมด	- แหวะ	- หรอก	- หลอด
- หมาด	- ไหวต	- หรอ	- หลวง
- หมอบ	- ไหว้	- หรรษา	- หลาม
	- ไหว		

๓. พยัญชนะตัวหน้าเป็นอักษรสูง (ข ฃ ฉ ฐ ฑ ฒ ผ ฝ ห) นำพยัญชนะตัวหลัง ง น ม ย ร ล ว ออกเสียง ๒ พยางค์ พยางค์หน้าออกเสียงพยัญชนะคล้าย ประสม สระ อะ (เพียงครึ่งสระ) พยางค์ออกเสียงวรรณยุกต์ตามเสียงพยัญชนะตัวหน้า

สนูก สะกดว่า สะ + หนูก
 ถนน สะกดว่า ณะ + หนน
 ผลิต สะกดว่า ฝะ + หลิด
 ถวิล สะกดว่า ณะ + หวิน
 ฉลาด สะกดว่า ฉะ + หลาด

๔. พยัญชนะตัวหน้าเป็นอักษรกลาง นำ พยัญชนะตัวหลัง ง น ม ร ล ว ออกเสียง
 วรรณยุกต์ของพยางค์หลังตามเสียงวรรณยุกต์ของพยางค์หลังตามวรรณยุกต์ของอักษรกลาง

ตลิ่ง สะกดว่า ตะ + หลิ่ง
 กนก สะกดว่า กะ + หนก
 อร่อย สะกดว่า อะ + หร่อย
 จริต สะกดว่า จะ + หริด
 จรวด สะกดว่า จะ + หรวด

แบบฝึกหัดเติมอักษรนำจะช่วยให้นักเรียนมีความรู้ด้านอักษรนำ
ที่เป็นคำหลากหลาย ไม่ใช่เฉพาะคำ อย่า อยู่ อย่าง อยาก เท่านั้น ดังจะ
ปรากฏในแบบฝึกหัดต่อไปนี้

แบบฝึกหัดที่ ๑

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเติมตัวอักษรนำในคำต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑. จดหมาย

๒. หรรษา

๓. อย่า

๔. หงุดหงิด

๕. อย่าง

๖. อยู่

๗. อยาก

๘. ข้าวเหนียว

๙. จังหวัด

๑๐. ทนอน

หนังสือ

แบบฝึกหัดที่ ๒

คำชี้แจง : ให้นักเรียนวงกลมรอบคำที่ถูกตัดของอักษรนำต่อไปนี้

หมอก

อยาก

หยิบ

ตราก

กลอด

หวัค

เปรี้ยว

พริก

ตลาด

ปลุก

เหนียว

อยู่

หมอบ

คร้ว

หนัง

หลับ

กว้าง

ขวัญ

กล่าว

ครึ่ง

แบบฝึกหัดที่ ๔

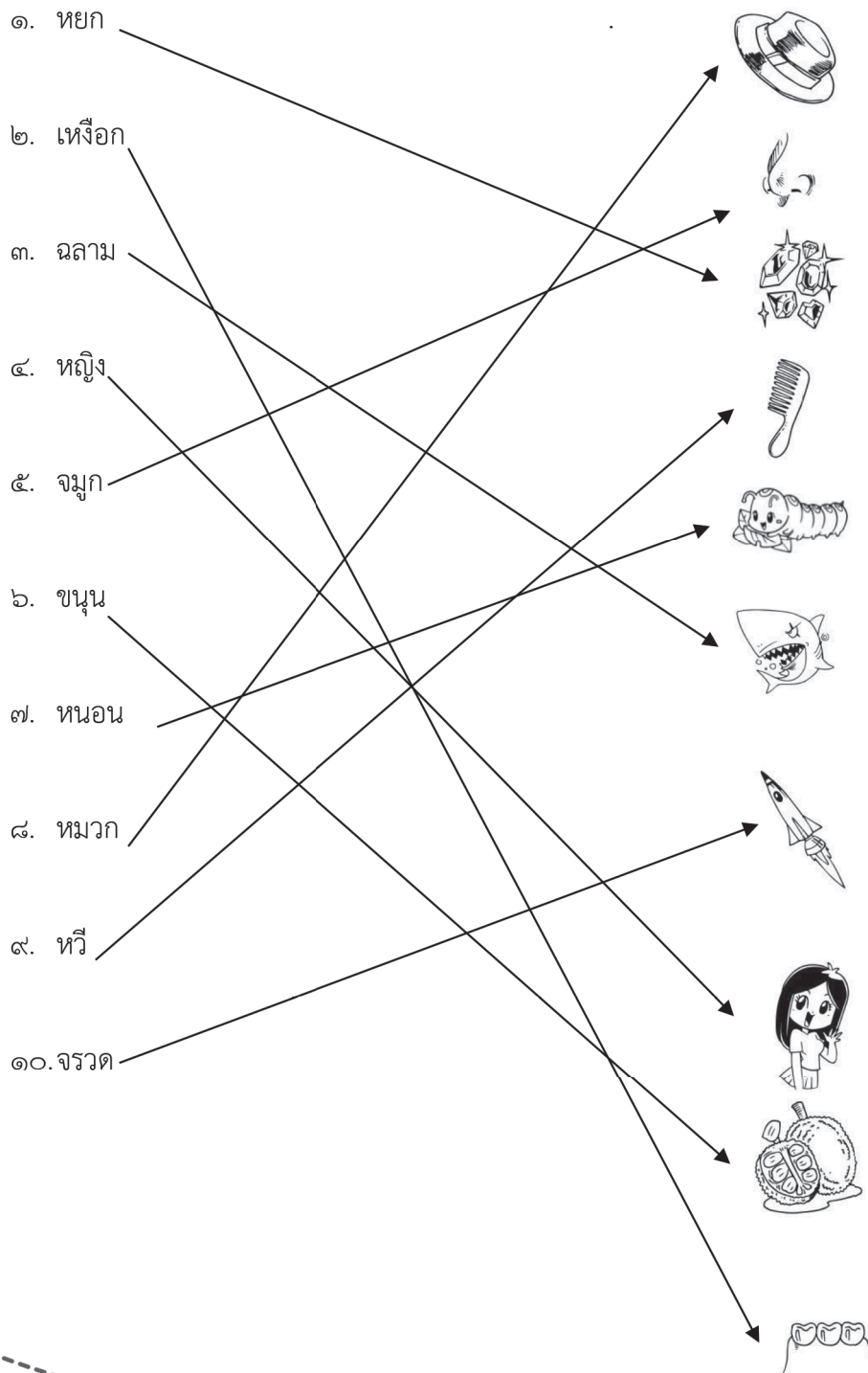
คำชี้แจง : เติมคำที่กำหนดให้ลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

อยู่	ตลาด	แหวน	อย่า
อย่าง	ไหม	ขนม	หนาว
อยาก	เหลวไหล		

๑. เด็ก ๆ ชอบกิน _____ ขนม _____
๒. พี่ไม่เคย _____ เหลวไหล _____
๓. ฉัน _____ อยู่ _____ บ้าน _____
๔. ฉันมีของเล่นหลาย _____ อย่าง _____
๕. ครูบอกว่า _____ อย่า _____ ส่งเสียง _____
๖. วันนี้อากาศ _____ หนาว _____ มาก _____
๗. คุณยายไปซื้อของที่ _____ ตลาด _____
๘. คุณแม่ใส่ชุดผ้า _____ ไหม _____
๙. คุณตาใส่ _____ แหวน _____ ที่นิ้วหลายวง _____
๑๐. น้อง _____ อยาก _____ ได้ตุ๊กตา _____

แบบฝึกหัดที่ ๕

คำชี้แจง : ให้นักเรียนจับคู่คำและภาพให้ถูกต้อง

คำควบกล้ำ

คำควบกล้ำ หมายถึง พยัญชนะสองตัวเขียนเรียงกัน และประสมด้วยสระเดียวกัน แบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะ

๑. คำควบกล้ำแท้

คำควบกล้ำแท้ หมายถึง พยัญชนะ ร ล ว ควบกับพยัญชนะตัวหน้า ประสมสระตัวเดียวกัน เวลาอ่านออกเสียงพยัญชนะทั้งสองตัวพร้อมกัน

- คำที่มี ร เป็นคำควบกล้ำ มี กร- ขร- คร- ตร- พร- พร-

กร-

กราบ สะกดว่า กอ + รอ + อา + บอ

กรวย สะกดว่า กอ + รอ + อัว + ยอ

กรต สะกดว่า กอ + รอ + โอะ + กต

ขร-

ขริ้ม สะกดว่า ขอ + รอ + อี + มอ

ขริ้ว สะกดว่า ขอ + รอ + อัว

ขรุขระ สะกดว่า ขอ + รอ + อุ + ขอ + รอ + อะ

คร-

ครก สะกดว่า คอ + รอ + โอะ + กอ

ครีบ สะกดว่า คอ + รอ + อี + บอ

ครุ สะกดว่า คอ + รอ + อุ

ตร-

ตรอง สะกดว่า ตอ + รอ + ออ + งอ

เตรียม สะกดว่า ตอ + รอ + เอีย + มอ

ตรง สะกดว่า ตอ + รอ + โอะ + งอ

คำที่มี ล เป็นคำควบกล้ำ มี กล- ขล- คล- ปล- พล-

ปล-

ปลอม สะกดว่า ปอ + ลอ + ออ + มอ

ปลา สะกดว่า ปอ + ลอ + ออ

แปลง สะกดว่า ปอ + ลอ + แอ + งอ

ขล-

เขลา สะกดว่า ขอ + ลอ + เอา

ขลาด สะกดว่า ขอ + ลอ + ออ + ดอ

ขลุ่ย สะกดว่า ขอ + ลอ + อุ + ยอ + ไม้เอก

คล-

คลาด สะกดว่า คอ + ลอ + ออ + ดอ

คลุก สะกดว่า คอ + ลอ + อุ + กอ

คลอง สะกดว่า คอ + ลอ + ออ + งอ

พล-

พลิก สะกดว่า พอ + ลอ + ออ + กอ

พลาญ สะกดว่า พอ + ลอ + ออ + งอ

พลอย สะกดว่า พอ + ลอ + ออ + ยอ

กล

กลาง สะกดว่า กอ + ลอ + ออ + งอ

กลอง สะกดว่า กอ + ลอ + ออ + งอ

กลบ สะกดว่า กอ + ลอ + โอะ + บอ

คำที่มี ว เป็นคำควบกล้ำ มี มี กว- ขว- คว-

กว-

กวาด	สะกดว่า	กอ + วอ + อา + ดอ
ไกว	สะกดว่า	กอ + วอ + ไอ
กวาง	สะกดว่า	กอ + วอ + อา + งอ

ขว-

แขวน	สะกดว่า	ขอ + วอ + แอ + นอ
ขวิด	สะกดว่า	ขอ + วอ + อี + ดอ
ขวาง	สะกดว่า	ขอ + วอ + อา + งอ

คว-

ความ	สะกดว่า	คอ + วอ + อา + มอ
ควั่น	สะกดว่า	คอ + วอ + อะ + นอ
ควาย	สะกดว่า	คอ + วอ + อา + ยอ

คำควบกล้ำไม่แท้

คำควบกล้ำไม่แท้ คือ คำที่ออกเสียงเฉพาะพยัญชนะตัวหน้าใช้ตัว ร คู่กับอักษรนำ แต่ไม่ออกเสียงตัว ร

อักษรควบกล้ำไม่แท้	ตัวอย่างคำ
จร	จริง
จร	ไซร์
ศร	เศร้า เศรษฐี ศรี ศรีทธา ศีรษะ
สร	สร่ง สระ สร้าง สร้อย เสริม

พยัญชนะที่ควบตัว ร แล้วออกเสียงแปรเป็นเสียงอื่น คือ ทร ออกเสียงเป็น ซ

เช่น	ทรวดทรง	อ่านว่า	ซวด - ซง
	ทราบ	อ่านว่า	ซาบ
	ทราย	อ่านว่า	ซาย
	ทรุดโทรม	อ่านว่า	ซุด - โซม
	ทรวง	อ่านว่า	ซวง

แบบฝึกหัดคำควบกล้ำทั้งคำควบกล้ำแท้ และคำควบกล้ำไม่แท้ จะฝึกให้นักเรียนแม่นยำทางด้านการออกเสียงคำ และมีทักษะทางด้านการเขียนคำควบกล้ำ โดยเฉพาะการอ่านออกเสียง ร ดังต่อไปนี้

แบบฝึกหัดที่ ๑

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือก ✓ ในช่องคำควบกล้ำแท้และคำควบกล้ำไม่แท้ให้ถูกต้อง

คำ	คำควบกล้ำแท้	คำควบกล้ำไม่แท้
จริง		✓
กว้าง	✓	
พริก	✓	
ทรุดโทรม		✓
เศร้า		✓
ขลุ่ย	✓	
ครก	✓	
ปลอม	✓	
พลาถ	✓	
สร้อย		✓
กลมเกลียว	✓	
ขรัว	✓	
เปรียบ	✓	
โคลน	✓	
ไซร์		✓
ทราย		✓

แบบฝึกหัดที่ ๒

คำชี้แจง : ให้นักเรียนจับกลุ่มอักษรควบกล้ำให้ถูกต้อง

กลมเกลียว

กว้างขวาง

เกลี้ยกล่อม

กริ้ว

ขลุ่ย

แขวน

เตรียม

โคลน

แครง

กวาด

เขลา

ไกว

ปรับ

ความ

พรม

ร	ล	ว
กริ้ว	กลมเกลียว	กวาด
เตรียม	ขลุ่ย	กว้างขวาง
แครง	โคลน	แขวน
ปรับ	เขลา	ไกว
พรม	เกลี้ยกล่อม	ความ

แบบฝึกหัดที่ ๔

คำชี้แจง : ให้นักเรียนนำตัวอักษร ล ร ว ไปเติมในคำต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑.

ก_ร_อบ

๒.

แพ_ร_ว_พ_ร_ว

๓.

ต_ร_ือก

๔.

ก_ว_าง

๕.

ข_ว_น_ข_ว_าย

๖.

ก_ล_อน

๗.

ไค_ร_

๘.

ค_ว_าม

๙.

ป_ล_าย

๑๐.

ป_ร_าบ

๑๑.

เพ_ล_ือ

๑๒.

พ_ล_าด

ส่วนที่ ๔ ส่วนสรุปท้ายหน่วยของเรื่อง

สรุปความรู้ท้ายหน่วยที่ ๑

สำหรับหน่วยที่ ๑ นี้ ให้น้องๆ นักเรียนฝึกอ่านออกเสียงคำ เพื่อเป็นการทบทวนและพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงของน้องๆ นักเรียนให้แม่นยำมากยิ่งขึ้น

ฝึกอ่านออกเสียง

สระอะ			สระอา		
กะปิ	ตะกร้า	ประมง	ธारा	การงาน	ดารา
กระโถน	ตะโก้	มะม่วง	ปลา	มาทยา	มารดา
สระอิ			สระอี		
หิน	ดิน	กลิ้ง	ชีวัน	ลีลาศ	เศรษฐิ
ฉิ่ง	หิมะ	ปิด	ชนนี	สีคราม	มีนาคม
สระอี			สระเอือ		
ขึ้นแท่น	รำพึง	ฟังพา	มือ	ตื้อ	ถือ
บึง	นึกถึง	บึงปึง	กระป๋อ	กึ่งกือ	ซื่อของ
สระอุ			สระอู		
พายุ	มหาสมุทร	สุขทุกข์	พุด	ภูเข	รูปภาพ
สุนัข	มุ้ง	ฟังเพื่อ	หนู	มูน	ชูชีพ

สระเอะ

เกะกะ   ตะ   ละ
 เปะ   เนะ   เซะ

สระเอ

เกเร   โขเซ   ทะเล
 ตั้งเม   เทวี   เกสร

สระเอื้อะ

เกื้อะ   เมื้อะ   เวื้อะ
 เพื้อะ   เหื้อะ   เปื้อะ

สระเอื้อ

เพื่อน   เรือน   เหมือน
 เผือก   เมือก   เชือก

สระอัวะ

ลัวะ   ขัวะ   ฝัวะ
 จัวะ   ตัวะ   ปัวะ

สระอัว

ใบบัว   กลัวผี   ครอบคร้ว
 รถทัวร์   ปวดหัว   ย้วยวน

สระอำ

คำราม   ชำรุด   น้ำใจ
 สำเนียง   ฟ้อนรำ   ลำไย

สระไอ

ผู้ใหญ่   ใส่ใจ   ไบลาน
 ฟ้าใส   หลงไหล   ตกใจ

ฤ

ประพฤติ   ทฤษฏี   พฤหัสบดี
 ดวงฤดี   หฤทัย   อังกฤษ

*หมายเหตุสระ ฤ , ฎ , ฏ

ไม่เป็นที่นิยมใช้ในปัจจุบัน

ส่วนที่ ๕ เสริมการเรียนรู้ง่ายๆ สั้นๆ เพื่อที่ครูผู้สอนได้นำไปใช้ในการเรียนการสอน

๕.๑ พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์

ครูสามารถผลิตสื่อบัตรภาพ คำ ที่เชื่อมโยงการมองเห็นลักษณะของพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ที่ต่างกับกับรูปภาพ เพื่อให้ให้นักเรียนจดจำได้ง่ายขึ้นและสนุกกับการฝึกออกเสียง พยัญชนะให้ถูกต้อง

ครูสามารถนำสื่อบัตรคำมาใช้ในการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมการเรียนรู้แก่นักเรียน โดยจัดกิจกรรมการเล่นเกมส์แข่งขันจำแนกตัวอักษรตามหมู่ โดยครูเน้นให้นักเรียนสังเกตตัวอักษร ตามสีที่กำหนดให้ เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้และจดจำในเรื่องของสระลดรูป เปลี่ยนรูปได้

๕.๒ แบบฝึกหัดสระลดรูป เปลี่ยนรูป นอกเหนือจากที่ปรากฏในคู่มือ ครูผู้สอนดัดแปลง ให้สนุกสนานตามสถานการณ์ต่างๆ ได้

๕.๓ แบบทดสอบหลังเรียน เพิ่มเติมความรู้ให้หน่อยๆ นักเรียนได้เข้าใจในสิ่งที่ได้เรียน ในเนื้อหาวิชาข้างต้น

ส่วนที่ ๖ แบบทดสอบหลังเรียน

แบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

คำชี้แจง : ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท $\times$ หน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. พยัญชนะไทยมีจำนวนรูปสระกี่รูป

ก. ๔๔ รูป

ข. ๔๕ รูป

ค. ๔๖ รูป

๒. คำในข้อใดเป็นคำในเสียงวรรณยุกต์จัตวาที่ถูกต้อง

ก. เกลี้ยง

ข. เมียงมอ

ค. เฉียง

๓. คำในข้อใดเป็นคำอักษร ห นำ

ก. ถ่วงอก

ข. หนานุ่ม

ค. ลูกอม

๔. คำในข้อใดเป็นคำอักษร อ นำ

ก. สนาม

ข. ลมหนาว

ค. อยากรอยู่

๕. คำในข้อใดเป็นคำควบกล้ำ คร -

ก. ควันไฟ

ข. ครอบครวั

ค. ปลานิล

๖. คำในข้อใดเป็นอักษรควบกล้ำ ขว -

ก. ขวาน

ข. ขยัน

ค. ขานรับ

๗. คำในข้อใดเป็นคำเปลี่ยนรูป สระอะ

ก. พายุ

ข. กุหลาบ

ค. กีบ

๘. คำในข้อใดเป็นคำเปลี่ยนรูป สระเออ

ก. เดิน

ข. ลูกเปิด

ค. แกะของ

๙. คำในข้อใดเป็นคำลดรูป

ก. นก

ข. ตะกร้า

ค. สนาม

๑๐. คำในข้อใดเป็นคำสระลดรูป

ก. โกรธ

ข. ร้อน

ค. ลวด

เฉลย

1.ก

2.ค

3.ข

4.ค

5.ข

6.ก

7.ค

8.ก

9.ก

10.ค

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ : การอ่านคำที่มีกออกเสียงผิด

เรื่องที่ ๑ ที่มี ส ศ ษ ช ซ ฉ

เรื่องที่ ๒ การอ่านออกเสียงผิด

เรื่องที่ ๓ การอ่านตัวเลข การอ่านตามหน่วย

เรื่องที่ ๔ พยัญชนะ ร ล

เรื่องที่ ๑ ที่มี ส ศ ษ ช ซ ฉ

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อเสริมความเข้าใจให้นักเรียนสามารถอ่านและเขียนเสียงภาษาไทยมีการใช้พยัญชนะ ส ศ ษ ทั้ง ๓ ตัว และการออกเสียง สอ เหมือนกันได้

๒. ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

นักเรียนนำความรู้มาใช้ในการแบบฝึกหัดไปพัฒนาด้านการเรียนของตนเอง และให้เกิดประโยชน์ในด้านอื่นๆ

๓. เฉลยแบบฝึกหัด คือ ส่วนที่จะเฉลยคำตอบของแบบฝึกหัด และแบบทดสอบหลังเรียน

บทนำหน่วยที่ ๒

สำหรับหน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เป็นการอ่านคำที่มีกออกเสียงผิด ในเนื้อหาจะปรากฏ เรื่องของคำที่มี ส ศ ษ เรื่องของการอ่านตัวเลข อักษรย่อ การเขียนสะกดคำ พยัญชนะ ร ล ว นักเรียนยังจะได้เรียนรู้หลักของการใช้คำ ช ซ ฉ อีกด้วย และทบทวนความรู้ด้วย แบบทดสอบหลังเรียน ดังจะปรากฏในเนื้อหาต่อไปนี้

แบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

การอ่านคำที่มีกออกเสียงผิด

คำชี้แจง : ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท X หน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. ____ นั่งสมาธิอยู่บน ____ จงเติมคำในประโยคให้ถูกต้อง
  - ก. ฤๅษี , ศาลา
  - ข. ฤๅษี , ซาลา
  - ค. ฤๅษี , ศาลา
๒. ครูเป็นที่ ____ ให้กับนักเรียน ____
  - ก. ปรีกสา , เสมอ
  - ข. ปรีกศา , เสมอ
  - ค. ปรีกษา , เสมอ
๓. เขาเป็นคนที่ ____ และมี ____
  - ก. เท่ , เสน่ห์
  - ข. เท่ห้ , เสน่ห์
  - ค. เท่ , สเน่ห์
๔. ผลไม้ที่ฉันชอบที่สุดคือ ____ และ ____
  - ก. แอปเปิ้ล , ลำไย
  - ข. แอปเปิล , ลำไย
  - ค. แอปเปิล , ลำไย
๕. ชานม ____ เป็นตำรับจาก ____
  - ก. ไข่มุก , ใต้หวัน
  - ข. ไข่มุก , ไต้หวัน
  - ค. ไข่มุก , ใต้หวัน

๖. “บ้านเลขที่ ๓๒๐ / ๑๒๓” จงเขียนคำอ่านตัวเลขให้ถูกต้อง
- ก. บ้านเลขที่ สามสองศูนย์ทับหนึ่งสองสาม
ข. บ้านเลขที่สามร้อยยี่สิบทับหนึ่งร้อยยี่สิบสาม
ค. บ้านเลขที่สามร้อยยี่สิบทับหนึ่งสองสาม
๗. หมายเลขโทรศัพท์ 02643 5151-22
- ก. หมายเลขโทรศัพท์ ศูนย์-สอง-หก-สี่-สาม-ห้า-หนึ่ง-ห้า-หนึ่ง-ถึง-สอง-สอง
ข. หมายเลขโทรศัพท์ ศูนย์-สอง-หก-สี่-สาม ห้า-หนึ่ง-ห้า-หนึ่ง-ถึง-สอง-สอง
ค. หมายเลขโทรศัพท์ ศูนย์-สอง-หก-สี่-สาม-ห้า-หนึ่ง-ห้า-หนึ่ง-ถึงยี่สิบสอง
๘. จงเลือกคำที่เขียนถูกต้องทั้งหมด
- ก. กราบ,หลอก,แปรง
ข. คลาน,กราง,แปลง
ค. ทราบ,ทราย,โหลม
๙. จงเลือก คำที่เขียนถูกต้องทั้งหมด
- ก. เกลี่ยกล่อม,เปล้า,มัทลี
ข. หรอก,กลม,โกรธ
ค. ครวญ,ทราย,ตลม
๑๐. จงเลือกคำที่เขียนถูกต้องทั้งหมด
- ก. กราย,ตราบ,เปลาะ
ข. กลาย,ขลม,ขระ
ค. ขรุ,ขริม,เครา

เฉลย

1.ก	2.ค	3.ข	4.ค	5.ก	6.ค	7.ข	8.ก	9.-	10.ค
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ การอ่านคำที่มักออกเสียงผิด

๒.๑ หลักการใช้คำ ส ศ ษ

ภาษาไทยมีการใช้พยัญชนะ ส ศ ษ ทั้ง ๓ ตัว และการออกเสียง สอ เหมือนกัน จึงทำให้มีการใช้คำผิดและเขียนผิด การสังเกตหลักการใช้ดังนี้

* หลักการใช้ ส

๑. การเขียนคำไทยแท้ เป็นคำที่มีความหมาย เช่น สอง สาม สาย เสีย สลาย สลบ
๒. การเขียนคำที่ใช้ภาษาบาลี ที่ไม่นิยมใช้คำควบกล้ำ แต่มักจะใช้อักษรนำ เช่น สามีสาวก สมာธิ สิริ
๓. การเขียนคำที่ใช้ภาษาเขมร มักจะใช้อักษรนำ เช่น เสด็จ สกาบ สยอง กระแส
๔. การเขียนคำที่มาจากภาษาสันสกฤต มักจะใช้เขียนนำหน้าพยัญชนะวรรค ตะ คือ ต ถ ท ฐ น หรือ ม ตามหลังและนำหน้าเศษวรรคบางตัวได้ เช่น พิสดาร พัสดุ สตรี วาสนา
๕. การเขียนคำที่มาจากภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ที่เขียนเป็นรูปภาษาไทย เช่น สวิส สปริง แสตมป์

* หลักการใช้ ศ

๑. ใช้เขียนคำที่มาจากภาษาสันสกฤต เมื่อเสียง “สอ” อยู่หน้าพยัญชนะวรรค จะคือ จ ฉ ช ฌ ญ ให้ใช้ ศ เช่น อัจฉริยะ พุศฺจิกายน ศีรชะ
๒. ใช้เขียนคำไทยแท้บางคำ เช่น ศอก ศึก เศร้า
๓. ใช้เขียนคำที่มาจากภาษาอื่นบางคำ เช่น ไอศกรีม ฝรั่งเศส ออฟฟิศ

* หลักการใช้ ษ

๑. ใช้เขียนคำไทยแท้บางคำ เช่น ดาษ ฝิดาษ เตียรดาษ
๒. ใช้เขียนคำที่มาจากภาษาอื่นบางคำ เช่น อังกฤษ กระดาษ
๓. ถ้า “ซอ” ตามหลัง ก ที่ไม่มีรูปสระกำกับหรือไม่ใช่อักษรนำในคำเดียวกันมักเขียนเป็น ษ เสมอ เช่น กษัตริย์ เกษตร ทักษิน ประจักษ์ ปรีक्षा รักษา ศึกษา
๔. ใช้เขียนคำที่มาจากภาษาสันสกฤต ถ้า “ซอ” อยู่หน้าพยัญชนะวรรค ฐะ คือ ฐ ฑ ฒ ฌ ให้ใช้ ษ เช่น ราชฐร ดุษฎี โฆษณา ประดิษฐ์ ลักษณะ อธิษฐาน เป็นต้น

เรื่องการใช้ ส ศ ษ ช ซ ฉ จะปรากฏในรูปแบบของแบบฝึกหัดที่ ๑ ถึง ๔ เพื่อฝึกทักษะทางการอ่านการเขียนคำดังกล่าวให้ถูกต้องแม่นยำต่อไป

แบบฝึกหัดที่ ๑

คำชี้แจง : ให้นักเรียนหาคำที่มี ส ศ ษ ช ซ ฉ มาให้มากที่สุดเขียนลงในช่องว่าง

*** ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของครูผู้สอน

ส	ษ	ศ
ช	ซ	ฉ

แบบฝึกหัดที่ ๒

คำชี้แจง: ให้นักเรียนระบายสีทับคำโดยที่ สีแดงแทน ส สีเขียวแทน ซ

สีเหลืองแทน ศ สีฟ้าแทน ช สีม่วงแทน ซ สีส้มแทน ฉ

เสือ	อังกฤษ	ฉิ่ง	
เกสร	ฤๅษี	พฤศจิกายน	
ลูกเห็บ	กระดาด	กันแสง	ซ็อกเก็ต
ซีอีว	เงากว๊าย	สนุกสนาน	โชคดี

แบบฝึกหัดที่ ๓

คำชี้แจง : ให้นักเรียนจับคู่ภาพและคำให้ถูกต้อง

ฤๅษี

ส้ม

ลา

ศาลา

๒.๒ การอ่านออกเสียง

ภาษาไทย ไม่ว่าจะเป็นภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน หรือภาษาที่ใช้ในวรรณกรรม ล้วนมีความไพเราะ น่าอ่าน น่าฟังยิ่ง เพราะเรามีเสียงสระ พยัญชนะ และวรรณยุกต์ที่จะทำให้คำ มีเสียงและทำนองที่เปลี่ยนแปลงไป มีการใช้ถ้อยคำคล้องจอง มีสัมผัส ฟังเหมือนเสียงดนตรี และยังมีเนื้อหาการใช้ อันแสดงให้เห็นถึงปฏิภาณไหวพริบต่างๆ

ด้วยเหตุนี้วันนี้เราจึงมาดูกันว่า มีคำไหนบ้างที่คนไทยส่วนใหญ่มักอ่านผิดและจะได้กลับไปอ่านให้ถูกต้อง

หลักเกณฑ์การอ่านออกเสียง

๑. อ่านให้ชัดถ้อยชัดคำ กล่าวคืออ่านให้ชัดเจนพอได้ยินทั่วกัน
๒. จังหวะและระดับของเสียง การออกเสียงหนักเบา เสียงสั้นยาว เสียงสูงต่ำ ต้องศึกษาบทหรือข้อความที่อ่านเสียก่อนว่า ควรจะทำจังหวะและระดับเสียงอย่างไร
๓. ระบบการหายใจ การหายใจเข้าออกมีอิทธิพลต่อจังหวะของการอ่าน ถ้าช่วงของการหายใจจะทำให้การอ่านขาดเป็นช่วง ๆ ถ้าช่วงของการหายใจออกเป็นช่วงยาวก็จะทำให้การออกเสียงได้ยาวไม่หยุดชะงัก
๔. การเคลื่อนไหวสายตาระหว่างการอ่าน ช่วงสายตาต้องมองดูหนังสือให้กว้างออกไปทางขวามือให้มากที่สุดท้ายสายตาต้องดูคำที่บรรทัดใหม่อย่างรวดเร็วที่สุด
๕. การเว้นวรรค ต้องพิจารณาตามเนื้อความที่อ่านว่าควรเว้นวรรค ช่วงประโยค หรือเว้นระหว่างคำสันธาน นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงเนื้อความที่เป็นเหตุเป็นผลต่อกันอีกด้วย

๒.๓ การอ่านตัวเลข การอ่านตามหน่วย

การอ่านตัวเลข

๑. ตัวเลขตั้งแต่ ๒ หลักขึ้นไป ถ้าวางท้ายด้วยเลข ๑ อ่านออกเสียงว่า “เอ็ด”
๒. ทศนิยม หน้าจุดอ่านแบบจำนวนเต็ม หลังจุดอ่านเรียงตัว ถ้าเป็นเงิน/หน่วยนับ

อ่านตามหน่วยนั้น

๑. เวลา หลังตัวเลขชั่วโมง ออกเสียงว่า “นาฬิกา”
๒. หนังสือราชการ อ่านเรียงตัว เช่น หนังสือที่ รถ ๐๐๐๑/๑๐๒ ลว. ๑๐ ตุลาคม ๒๕๓๘ อ่านว่า หนังสือ-ที่ ร๑-ถ๑ สุน-สุน-สุน-หนึ่ง ทับ หนึ่ง-สุน-สอง ลง-วัน-ที่ สิบ ๑๐-ตุ-ลา-คม พุด-ทะ-ลัก-กะ-หฺรธาต สอง-พัน-ห้า-ร้อย-สาม-สิบ-แปด

๓. บ้านเลขที่ สองหลักอ่านแบบจำนวนเต็ม สามหลักขึ้นแบบจำนวนเต็มหรือเรียงตัว ถ้าขึ้นต้นด้วยเลข ๐ ต้องอ่านเรียงตัวเสมอ เลขหลังทับอ่านเรียงตัว
๔. ป้ายทะเบียนรถ อ่านพยัญชนะและตัวเลขทีละตัว ตามด้วยอ่านชื่อจังหวัด
๕. หมายเลขโทรศัพท์ อ่านเรียงตัว เลข ๒ อ่านว่าโท แต่ถ้าวัดสี่ทางไกล/รหัสประเทศ ต้องอ่านว่า สอง

การอ่านอักษรย่อ

ตามหลักต้องอ่านเต็มตามคำเต็ม แต่มีบางคำที่อ่านตามความนิยม เช่น ก.ท.ม. (กอ-ทอ-มอ)

การอ่านเครื่องหมายวรรคตอน

๑. ฯ อ่านว่า ไปยาลน้อยคือ การละข้อความ
๒. ฯลฯ เมื่ออยู่ท้ายข้อความจะอ่านว่า ละ หรือ และอื่น ๆ แต่หากอยู่กลางข้อความ จะอ่านว่า ละถึง
๓. ฯ อ่านซ้ำคำ ซ้ำความหรือประโยค
๔. ( ) อ่านว่า วงเล็บเปิด ตามด้วยการอ่านข้อความในวงเล็บ แล้วจึงอ่านว่า วงเล็บปิด
๕. ... หยุดเล็กน้อยก่อน แล้วจึงอ่านว่า ละ แล้วหยุดเล็กน้อย ก่อนอ่านข้อความต่อไป
๖. “...” อ่านว่า อัญประกาศเปิด ตามด้วยการอ่านข้อความในอัญประกาศ แล้วจึงอ่านว่า อัญประกาศปิด

เรื่องที่ ๒ การเขียนสะกดคำ

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจให้นักเรียนสามารถเขียนสะกดคำ ทำความเข้าใจเกี่ยวกับเขียนสะกดคำผิด ให้ถูกต้องได้

๒. ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

นักเรียนสามารถเขียนเขียนสะกดคำผิด ได้อย่างถูกต้องแม่นยำ นำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้

๓. เฉลยแบบฝึกหัด คือ ส่วนที่จะเฉลยคำตอบของแบบฝึกหัด และแบบทดสอบหลังเรียน

การเขียนสะกดคำ

การเขียนภาษาไทย หมายถึง เป็นระบบที่มีตัวอักษรแทนเสียง ๓ ประเภท คือเสียงสระ พยัญชนะและวรรณยุกต์ ประกอบกันเป็นพยางค์และคำ การเขียนสะกดคำให้ถูกต้อง มีความสำคัญในเรื่องการสื่อความหมาย หากเขียนสะกดผิดพลาด ทำให้การสื่อความหมายผิดเพี้ยนไปและเข้าใจไม่ตรงกัน ดังนั้นจึงควรฝึกการเขียนสะกดคำให้ถูกต้องเพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการเขียน

การใช้สระในการเขียนคำที่ปรากฏในคำไทยมีดังนี้

๑. การประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์ (สระ อะ) คำที่ประวิสรรชนีย์ ได้แก่ ธุระ โลหะ อิศระ คำที่ไม่ประวิสรรชนีย์ ได้แก่ ทนาย (ทะ+นาย) พยาน (พะ+ยาน) ขนาด (ชะ + ขนาด)

๒. การใช้ ใ- (ไม้้วน) ใ- (ไม้ลาย) ใ- (ไม้้วน) ใช้ในคำไทย ๒๐ คำ ซึ่งโบราณท่านผูกเป็นบทประพันธ์ให้ท่องจำไว้ใช้ดังนี้

ผู้ใหญ่หาผ้าใหม่	ให้สะใภ้ใช้คล้องคอ
ใฝ่ใจเอาใส่ท่อ	มิหลงใหลใครขอ
จะใคร่ลงเรือใบ	ดูน้ำใสและปลาปู
สิ่งใดอยู่ในตู้	มิใช่อยู่ใต้เตียง
บ้ำไบ้ถือไยบัว	หูดามัวมาใกล้เคียง
เล่าท่องอย่าละเลียง	ยี่สิบม้วนจำจงดี

ไ- (ไม้มีลาย) ใช้กับคำไทยที่นอกเหนือจากคำที่ใช้ไม้มีว่น ๒๐ คำนั้น เช่น ไฟ ไป ไว ไต่ ไซ และคำที่พ้องเสียงกับคำที่เขียน ไ- (ไม้มีว่น) เช่น ใจไหม จี้ไต้ ปลาโน ไน บันด้าย ร้องไห้ น้ำไหล เหล็กไหล ลำไย เป็นต้น

๓. การประสมอักษร คำหรือพยางค์ จะประกอบด้วย เสียงพยัญชนะ เสียงสระ เสียงวรรณยุกต์ เป็นอย่างน้อย ซึ่งมีวิธีการเขียนได้ ๔ วิธี

๓.๑ การประสมสามส่วน ประกอบด้วย พยัญชนะต้น สระ และวรรณยุกต์ อาจเป็น วรรณยุกต์มีรูปหรือไม่มีรูปก็ได้ เช่น พ่อ เป็นการประสมอักษรสามส่วน

พ : เป็นพยัญชนะต้น

อ : เป็นสระ

่ : เป็นวรรณยุกต์ รูปเอก เสียงโท

๓.๒ การประสมสี่ส่วน ประกอบด้วย พยัญชนะต้น สระ พยัญชนะท้ายพยางค์ และวรรณยุกต์ เช่น จิว เป็นการประสมอักษรสี่ส่วน

จ : เป็นพยัญชนะต้น

อิ : เป็นสระ

ว : เป็นพยัญชนะท้ายพยางค์ หรือตัวสะกด

้ : เป็นวรรณยุกต์ รูปโท เสียงตรี

๓.๓ การประสมสี่ส่วนพิเศษ ประกอบด้วย พยัญชนะต้น สระ พยัญชนะท้ายพยางค์ ที่ไม่ออกเสียงหรือตัวการันต์ และวรรณยุกต์ เช่น เลห์ เป็นการประสมอักษรสี่ส่วนพิเศษ

ล : เป็นพยัญชนะต้น

เอ : เป็นสระ

ห์ : เป็นพยัญชนะท้ายพยางค์ ที่ไม่ออกเสียงหรือตัวการันต์

้ : เป็นวรรณยุกต์ รูปเอก เสียงโท

๓.๔ การประสมห้าส่วน ประกอบด้วย พยัญชนะต้น สระ พยัญชนะท้ายพยางค์ พยัญชนะท้ายพยางค์ที่ ไม่ออกเสียงหรือตัวการันต์ และวรรณยุกต์ เช่น ลักษณะ เป็นการประสมอักษรห้าส่วน

- ล : เป็นพยัญชนะต้น
 ฉะ : เป็นสระ
 ก : เป็นพยัญชนะท้ายพยางค์ หรือ พยัญชนะ ตัวสะกด
 ณ์ : เป็นพยัญชนะท้ายพยางค์ที่ไม่ออกเสียงหรือตัวการันต์
 - : เป็นวรรณยุกต์ที่ไม่มีรูป เสียงโท

๔. พยางค์ที่ออกเสียง อะ ซึ่งกร่อนมาจากคำอื่น ส่วนมากประวิสรรชนีย์ เช่น

ตะเคียน	มาจาก	ต้นเคียน
ฉะนี้	มาจาก	ฉันนี้
ชะเอม	มาจาก	เฉอเอม
ตะปู	มาจาก	ตาปู
มะม่วง	มาจาก	หมากม่วง

๕. คำที่มาจากภาษาบาลี สันสกฤต ไม่ต้องประวิสรรชนีย์ ตรงพยางค์ที่ออกเสียง

อะ ถึงแม้จะออกเสียง อะ เต็มมาตรา และ ไม่ใช่พยางค์ท้ายคำ เช่น

จุกิจ	อ่านว่า	ทุ - ระ - กิด
สุขศึกษา	อ่านว่า	สุก - ขะ - สีก - สา
วรรณคดี	อ่านว่า	วัน - นะ - คะ - ดี
ศิลปศึกษา	อ่านว่า	สิน - ละ - ปะ - สีก - สา
วัฒนธรรม	อ่านว่า	วัต - ทะ - นะ - ทำ

๖. คำที่ออกเสียง อะ ไม่เต็มมาตรา หรือคำที่เป็นอักษรนำ ไม่ต้องประวิสรรชนีย์ ตรงพยางค์ที่ออกเสียง อะ เช่น ขโมย ขมุกขมัว เฉพาะ ฉับ ขนวน ชนิด ชนิก ขวา ทลาย ทแยง เสปียง สบู่ สไบ สกัด ฯ

๗. บัน- ใช้เป็นพยางค์หน้าของคำบางคำ เช่น บันดาล บันได บันทึกลง บันเทิง บันลือ

๗.๑ บรร- ใช้เป็นพยางค์หน้าของคำซึ่งแผลงมาจาก ประ เช่น

บรรจง	มาจาก	ประจง
บรรจบ	มาจาก	ประจบ
บรรจุ	มาจาก	ประจุ
บรรทุก	มาจาก	ประทุก
บรรลั้ย	มาจาก	ประลั้ย
บรรลู่	มาจาก	ประลู่
บรรเลง	มาจาก	ประเลง

๘. การใช้ อำ- อ้าม- อัม- มีหลักการใช้อย่างนี้

๘.๑ อำ - มีวิธีใช้อย่างนี้

ใช้เขียนคำไทยทั่วไป กำ ขำ ตำ รำ ฯ

๘.๒ เขียนคำที่มาจากภาษาอื่น ซึ่งไม่ใช่ภาษาบาลี สันสกฤต หรือภาษายุโรป เช่น กำป็น กายาน กำมะหยี่ สำปั้น ฯ

๙. เขียนคำแผลงทั่วไป เช่น

เกิด	แผลงเป็น	กำเนิด
ชะ	แผลงเป็น	ชำระ
เสียง	แผลงเป็น	สำเนียง
อมาตย์	แผลงเป็น	อำมาตย์

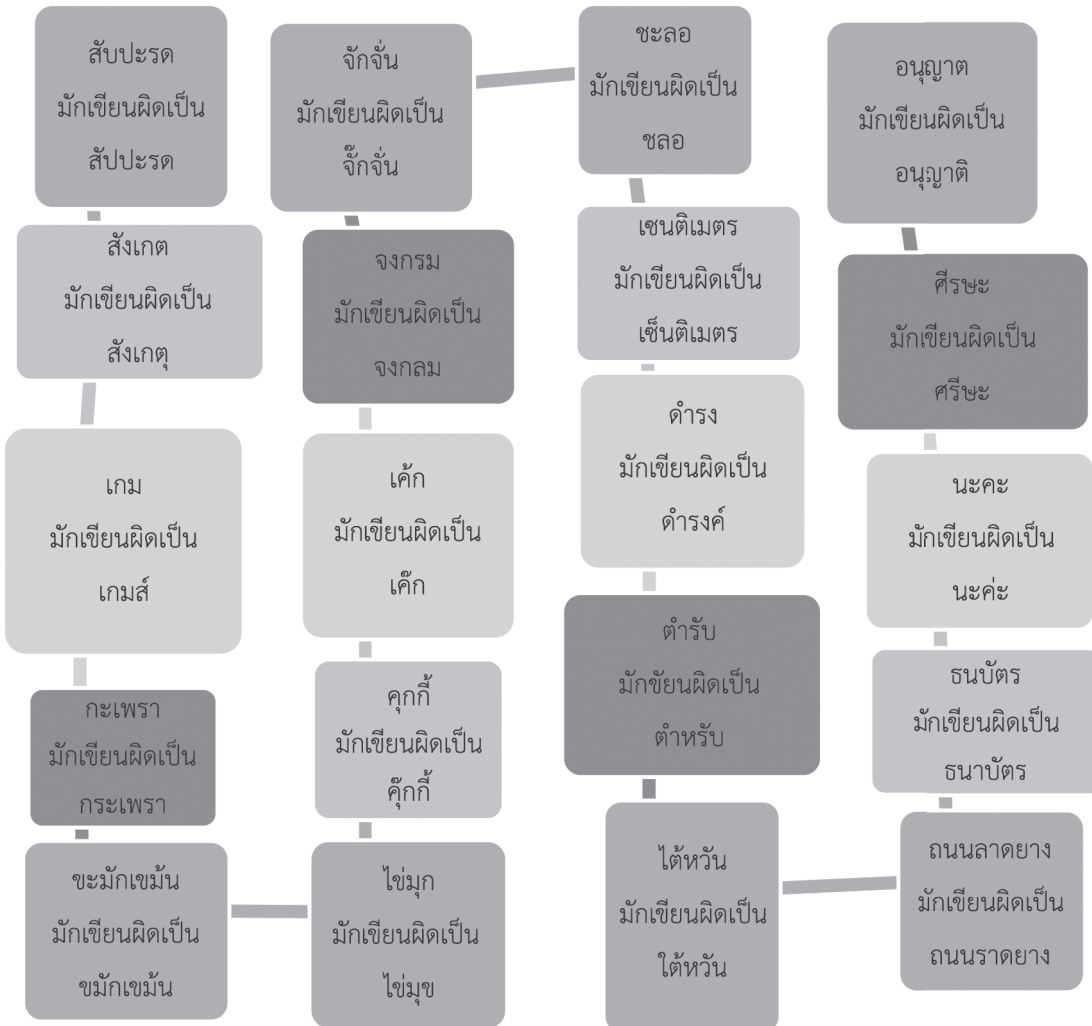
๑๐. อัม - มีหลักการใช้อย่างนี้

๑๐.๑ เขียนคำที่มาจากภาษา บาลี สันสกฤต และภาษายุโรปที่ใช้ ม สะกด เช่น กัมปนาท คัมภีร์ สัมพันธ์ อัมพาท กรัม ฯ

๑๑. อ้าม - มีหลักการใช้อย่างนี้

๑๑.๑ เขียนคำที่แผลงมาจากภาษาบาลี สันสกฤต ซึ่งขึ้นต้นด้วย อม เช่น อมหิต แผลงเป็น อ้ามหิต

มาเขียนภาษาไทยให้ถูกกันเถอะ

๒.๔ พยัญชนะ ร ล

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจให้นักเรียนสามารถอ่าน และเขียนคำที่ออกเสียงผิด ทำความเข้าใจเกี่ยวกับคำที่อ่านออกเสียงผิดให้ถูกต้อง การอ่านตัวเลข อักษรย่อ เครื่องหมายวรรคตอน การอ่าน ร ล ได้

๒. ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

นักเรียนสามารถอ่าน และเขียนคำที่อ่านออกเสียงผิดได้อย่างถูกต้องแม่นยำ นำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๓. เฉลยแบบฝึกหัด

การอ่านคำที่มีเสียง ร ล เป็นพยัญชนะต้น

คนส่วนใหญ่มักสับสนระหว่างเสียง ร ล จึงต้องออกเสียงให้ถูกต้องเพื่อสื่อความหมายได้อย่างชัดเจน เป็นต้น

ตัวอย่างเช่น

กรรมกร	• กำ - มะ - กอน
กรรมวิธี	• กำ - มะ - วิ - ที
ขัดสมาธิ	• ขัด - สะ - หมาด
คณิตศาสตร์	• คะ - นิด - ตะ - สาด
ดนตรี	• ดน - ตรี
จักจั่น	• จัก - กะ - จั่น
ตุ๊กตา	• ตุ๊ก - กะ - ตา
กรกฎ	• กอ - ระ - กด
สัปดาห์	• สับ - ดา
ทัพพี	• ทับ - พี

ตัวอย่างคำศัพท์อื่น ๆ

คำ	คำอ่าน	คำ	คำอ่าน
กรรมวิธี	กำ - มะ - วิ - ทิ	เข้าสมาธิ	เข้า - สะ - มา - ทิ
กลไก	กน - ไก	คณิตศาสตร์	คะ - นิด - ตะ สาด
กุลสตรี	กุน - ละ - สะ - ตรี	คุณโทษ	คุณ - โทด
โฆษณา	โคด - สะ - นา	จักจั่น	จัก - กะ จั่น
นาฏศิลป์	นาต - ตะ - สิ้น	ดนตรี	दन - ตรี
บรรณารักษ์	บัน - นา - รัก	บาปกรรม	บาบ - กำ
ปรกติ	ปรก - กะ - ตี	ตรีโกณมิติ	ตรี - โจน - มิ - ตี
ตุ๊กตา	ตุ๊ก - กะ - ตา	กรกฎ	กอ - ระ - กด
กิริยา	กรี - ยา , กะ - ริ - ยา	กำเนิด	กำ - เหนิด
คุณค่า	คุณ - ค่า	ภรรยา	พัน - ระ - ยา
ยุติ	ยุต - ตี	วุฒิ	วุต - ทิ
สุจริต	สุต - จะ - หริด	สัปดาห์	สับ - ตา
บุตร	บุตร	จารีต	จา - รีด
ฤทัย	รี - ไท	ภูมิใจ	พุด - ใจ
ทัพพี	ทับ - พี	สังเกต	สัง - เกด
พิจารณา	พิ - จา - ระ - นา	คมนาคม	คะ - มะ - นา - คม คม - มะ - นา - คม
สมบูรณ์	สม - บุน	อาจารย์	อา - จาน
กรรไกร	กั้น - ไกร	ตระกูล	ตระ - กุน
เกษตรกรรม	กะ - เสต - ตระ - กำ	ประวัติศาสตร์	ประ - หวัด - ตี - สาด หรือ ประ - หวัด - สาด

แบบฝึกหัดต่อไปนี้ประกอบด้วยการอ่านการเขียนคำมีทั้งหมด ๕
แบบฝึกหัด ดังต่อไปนี้ดังต่อไปนี้

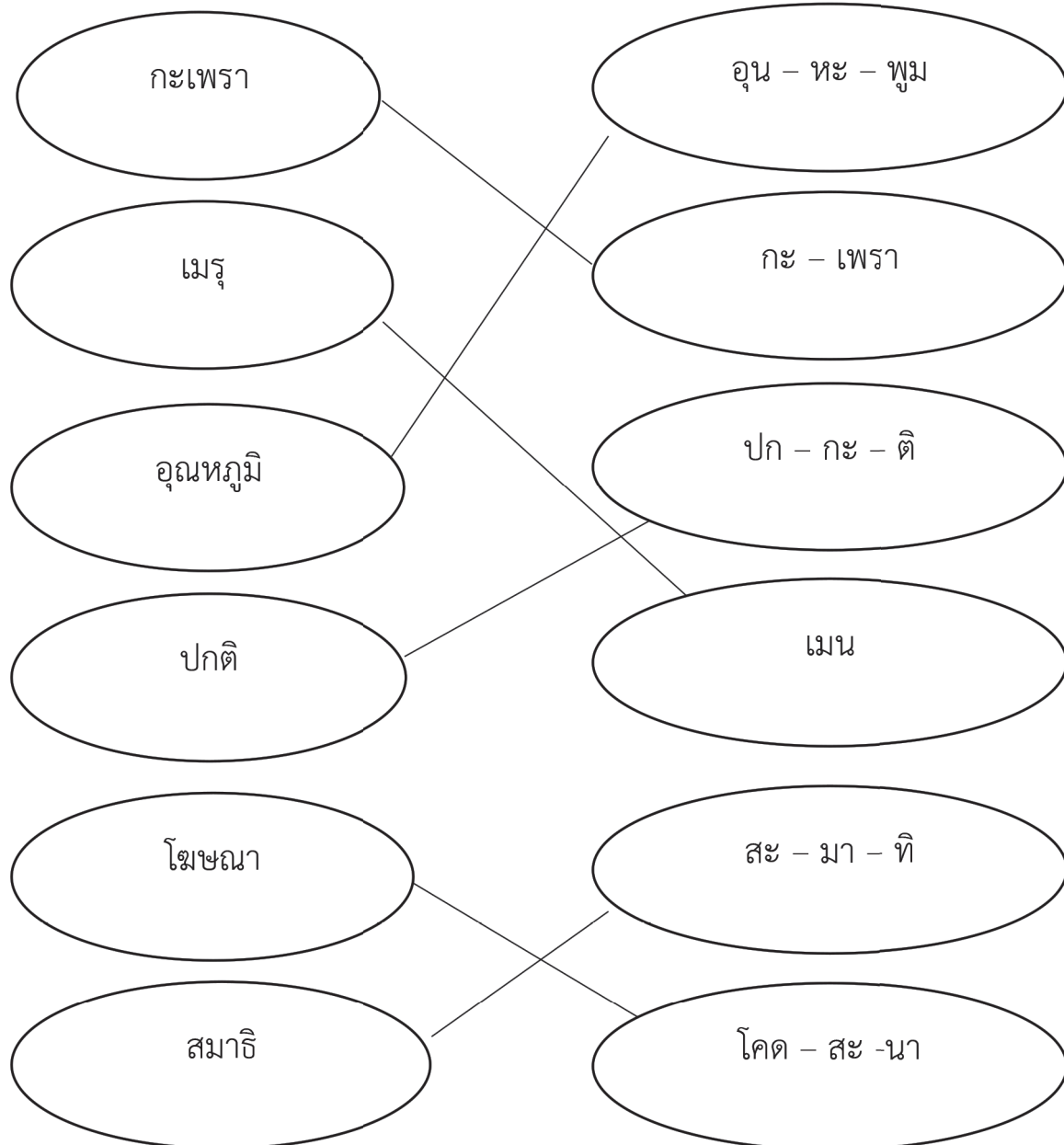
แบบฝึกหัดที่ ๑

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนคำอ่านให้ถูกต้อง

1. อนุรักษ์	อ่านว่า	อะ-นุ-รักษ์
2. สมบัติ	อ่านว่า	สม - บัต
3. มหัตศรรย์	อ่านว่า	มะ - หัต - สะ - จัน
4. ไม้ยมก	อ่านว่า	ไม้ - ยะ - มก
5. ปลาอินทรี	อ่านว่า	ปลา-อิน-ซี
6. ปัจจุบัน	อ่านว่า	ปีด-จุ-บัน
7. ผลิตภัณฑ์	อ่านว่า	ผะ-หฺลิต-ตะ-พัน
8. โฆษณา	อ่านว่า	โคด-สะ-นา
9. กิจกรรม	อ่านว่า	กิด-จะ-กำ
10. จินตนาการ	อ่านว่า	จิน-ตะ-นา-กาน

แบบฝึกหัดที่ ๒

คำชี้แจง : ให้นักเรียนโยงเส้นคำและคำอ่านที่กำหนดให้ถูกต้อง

แบบฝึกหัดที่ ๓

คำชี้แจง : จงระบายสีพระอาทิตย์ตรงคำที่ถูกต้องเป็นสีแดง คำที่ผิดเป็นสีส้ม

๑. กะเพรา

๒. ตำรับ

๓. โอกาส

๔. แมลงสาบ

๕. ทะเลสาบ

๖. เกลียด

๗. นะคะ

๘. กระจ่าง

๙. คำนวน

๑๐. โขมย

แบบฝึกหัดที่ ๔

คำชี้แจง : จงเติมพยัญชนะ ตัวสะกดลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

โอกาส_   →   โอกาส

๑. สมา_   →   สมานธิ

๒. อุณหญ_   →   อุณหญมิ

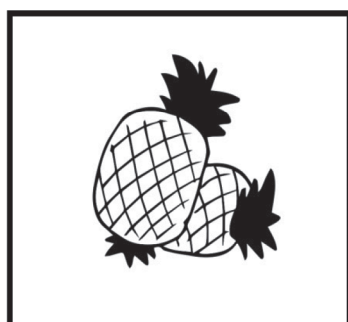
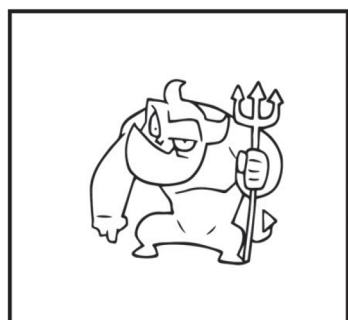
๓. ทะเลสา_   →   ทะเลสาบ

๔. คำนว_   →   คำนวณ

๕. ปีสาค_   →   ปีสาคจ

แบบฝึกหัดที่ ๕

คำชี้แจง : ให้นักเรียนจับคู่ภาพและคำให้ถูกต้อง

สับปะรด

ปีศาจ

ขโมย

สมบัติ

ส่วนที่ ๔ ส่วนสรุปท้ายหน่วยของเรื่อง

สรุปความรู้ท้ายหน่วยที่ ๒

ภาษาไทย ไม่ว่าจะเป็นภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน หรือภาษาที่ใช้ในวรรณกรรม ล้วนมีความไพเราะ น่าอ่าน น่าฟังยิ่ง เพราะเรามีเสียงสระ พยัญชนะ และวรรณยุกต์ที่จะทำให้คำมีเสียงและทำนองที่เปลี่ยนแปลงไป มีการใช้ถ้อยคำคล้องจอง มีสัมผัส ฟังเหมือนเสียงดนตรี และยังมีเนื้อหากำไรใช้ อันแสดงให้เห็นถึงปฏิภาณไหวพริบต่างๆ

ด้วยเหตุนี้วันนี้เราจึงมาดูกันว่า มีคำไหนบ้างที่คนไทยส่วนใหญ่มักอ่านผิดและจะได้กลับไปอ่านให้ถูกต้อง

หลักเกณฑ์การอ่านออกเสียง

๑. อ่านให้ชัดถ้อยชัดคำ กล่าวคือ อ่านให้ชัดเจนพอได้ยินทั่วกัน
๒. จังหวะและระดับของเสียง การออกเสียงหนักเบา เสียงสั้นยาว เสียงสูงต่ำ ต้องศึกษาบทหรือข้อความที่อ่านเสียก่อนว่า ควรจะทำจังหวะและระดับเสียงอย่างไร
๓. ระบบการหายใจ การหายใจเข้าออกมีอิทธิพลต่อจังหวะของการอ่าน ถ้าช่วงของการหายใจจะทำให้การอ่านขาดเป็นช่วง ๆ ถ้าช่วงของการหายใจออกเป็นช่วงยาวก็จะทำให้การออกเสียงได้ยาวไม่หยุดชะงัก

รวมถึงการอ่านตัวเลข อ่านตามหน่วยนั้น การอ่านอักษรย่อ การอ่านเครื่องหมายวรรคตอน และคำที่มักเขียนผิด ที่ปรากฏอยู่ในความรู้หรือแบบฝึกหัดล้วนเป็นประโยชน์ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันต่อไป

ส่วนที่ ๕ เสริมการเรียนรู้ง่ายๆ สั้นๆ เพื่อที่ครูผู้สอนได้นำไปใช้ในการเรียนการสอน

- ๕.๑ ครูผู้สอนสามารถผลิตสื่อ บัตรภาพ บัตรคำ ที่เชื่อมโยงกับแบบฝึกหัดต่าง ๆ ได้
- ๕.๒ ครูให้นักเรียนอ่านออกเสียงเพื่อเก็บคะแนนตามหน่วยได้
- ๕.๓ แบบทดสอบหลังเรียน เพิ่มเติมความรู้ให้หน่อยๆ นักเรียนได้เข้าใจในสิ่งที่ได้เรียนในเนื้อหาหมาข้างต้น

ส่วนที่ ๖ แบบทดสอบหลังเรียน

แบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

การอ่านคำที่มีกออกเสียงผิด

คำชี้แจง : ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท X หน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. _____ นั่งสมาธิอยู่บน _____ จงเติมคำในประโยคให้ถูกต้อง
  - ก. ฤๅษี , ซาลา
  - ข. ฤๅษี , ศาลา
  - ค. ฤๅศี , ศาลา
๒. ครูเป็นที่ _____ ให้กับนักเรียน _____
  - ก. ปรีกษา , เสมอ
  - ข. ปรีกสา , เสมอ
  - ค. ปรีกศา , เสมอ
๓. เขาเป็นคนที่ _____ และมี _____
  - ก. เท่ , เสน่ห์
  - ข. เท่ห์ , เสน่ห์
  - ค. เท่ , สเน่ห์
๔. ผลไม้ที่ฉันทชอบที่สุดคือ _____ และ _____
  - ก. แอปเปิ้ล , ลำไย
  - ข. แอ๊ปเปิ้ล , ลำไย
  - ค. แอปเปิล , ลำไย
๕. ชานม _____ เป็นตำรับจาก _____
  - ก. ไข่มุก , ใต้หวัน
  - ข. ไข่มุก , ไต้หวัน
  - ค. ไข่มุก , ใต้หวัน

๖. “บ้านเลขที่ ๓๒๐ / ๑๒๓” จงเขียนคำอ่านตัวเลขให้ถูกต้อง
- ก. บ้านเลขที่ สามสองศูนย์ทับหนึ่งสองสาม
ข. บ้านเลขที่สามร้อยยี่สิบทับหนึ่งสองสาม
ค. บ้านเลขที่สามร้อยยี่สิบทับหนึ่งร้อยยี่สิบสาม
๗. หมายเลขโทรศัพท์ 02643 5151-22
- ก. หมายเลขโทรศัพท์ ศูนย์-สอง-หก-สี่-สาม-ห้า-หนึ่ง-ห้า-หนึ่ง-ถึง-สอง-สอง
ข. หมายเลขโทรศัพท์ ศูนย์-สอง-หก-สี่-สาม-ห้า-หนึ่ง-ห้า-หนึ่ง-ถึง-ยี่-สิบ-สอง
ค. หมายเลขโทรศัพท์ ศูนย์-สอง-หก-สี่-สาม ห้า-หนึ่ง-ห้า-หนึ่ง-ถึง-สอง-สอง
๘. จงเลือกคำที่เขียนถูกต้องทั้งหมด
- ก. คลาน,กราง,แปลง
ข. กราบ,หลอก,แปรง
ค. ทราบ,ทราย,โหลม
๙. จงเลือก คำที่เขียนถูกต้องทั้งหมด
- ก. เกลี่ยกล่อม,เปล่า,มัทลี
ข. ครวญ,ทราย,ตลก
ค. หรอก,กลม,โกรธ
๑๐. จงเลือกคำที่เขียนถูกต้องทั้งหมด
- ก. กราย,ตราบ,เปลาะ
ข. กลาย,ขลม,ขระ
ค. ขรุ,ขรีม,เครา

เฉลย

1.ข	2.ก	3.ค	4.ก	5.ค	6.ข	7.ค	8.ข	9.ค	10.ค
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ : การอ่านจับใจความสำคัญและคำพ้องรูปพ้องเสียง

เรื่องที่ ๑ การอ่านจับใจความสำคัญ

เรื่องที่ ๒ คำพ้องรูป คำพ้องเสียง

เรื่องที่ ๓ บทประพันธ์เกี่ยวกับคำพ้องรูป คำพ้องเสียง

เรื่องที่ ๔ หลักการเขียนคำพ้องรูป

เรื่องที่ ๑ การอ่านจับใจความสำคัญ

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อเสริมความเข้าใจให้นักเรียนสามารถอ่านจับใจความสำคัญ เข้าใจในหลักของการอ่านจับใจความสำคัญได้

๒. ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

นักเรียนนำความรู้มาใช้ในการพิจารณาเรื่องของการอ่านจับใจความสำคัญ รู้หลักการอ่านจับใจความสำคัญ

๓. เฉลยแบบฝึกหัด คือ ส่วนที่จะเฉลยคำตอบของแบบฝึกหัด และแบบทดสอบหลังเรียน

บทนำหน่วยที่ ๓

สำหรับหน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ จะเป็นการอ่านจับใจความสำคัญและคำพ้องรูปพ้องเสียง การอ่านจับใจความสำคัญ บทประพันธ์เกี่ยวกับคำพ้องรูปพ้องเสียง หลักการเขียนคำพ้องรูปแบบทดสอบที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันเพื่อไม่ให้หนังงๆ สับสนในด้านเนื้อหา อีกทั้งยังฝึกฝนให้หนังงๆ สามารถอ่านเขียนคำได้อย่างถูกต้อง ดังจะปรากฏในเนื้อหาของหน่วยที่ ๓ ต่อไปนี้

แบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓

การอ่านจับใจความสำคัญ

คำชี้แจง : ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท **x** หน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. ข้อใดกล่าวถึงการอ่านจับใจความได้ถูกต้องที่สุด
  - ก. อ่านผ่านๆ
  - ข. อ่านตั้งแต่ต้นจนจบโดยละเอียด
  - ค. อ่านเพื่อมุ่งเน้นค้นหาสาระสำคัญของเรื่อง

อ่านเรื่องต่อไปนี้อย่างละเอียดและตอบคำถามให้ถูกต้อง ข้อ ๒-๓

เรื่อง หมาจิ้งจอกกับไก่ฟ้า

คืนวันหนึ่งที่แสงจันทร์ส่องสว่าง หมาจิ้งจอกเดินทอดน่องไปตามราวป่าเหมือนเช่นเคย มันเห็นไก่ฟ้าฝูงหนึ่งเกาะอยู่บนกิ่งของต้นไม้เก่าแก่สูงใหญ่เกินกว่าที่มันจะเอื้อมถึง ไม่นานนักจิ้งจอกเจ้าเล่ห์ก็พบบางแสงจันทร์บนพื้นซึ่งสว่างพอที่ไก่ฟ้าจะมองเห็นมันได้อย่างชัดเจนมันจึงยื่นขึ้นบนขาหลังแล้วเริ่มต้นระบออย่างบ้าคลั่ง ที่แรกมันหมุนตัวไปรอบๆ เหมือนลูกช่าง จากนั้นจึงกระโดดขึ้นกระโดดลง รวมถึงกระโดดโลดเต้นด้วยท่าทางแปลกๆ ทุกทีลาพวกไก่ฟ้าจึงมองด้วยความงุนงงตาแทบจะไม่กระพริบด้วยกลัวว่าจะคลาดสายตาจากเจ้าหมาจิ้งจอก และแล้วเจ้าหมาจิ้งจอกก็ทำท่าเหมือนจะปีนต้นไม้ ทันใดนั้นมันก็ตกลงมานอนแน่นิ่ง

แก๊งค์ทำเป็นตาย อึดใจต่อมา มันก็กระโดดด้วยขาทั้งสอง หลังของมันลอยอยู่กลางอากาศพวงหางของมันกวัดไกวจนดูเหมือนเปล่งประกายสีเงินได้แสงจันทร์จนถึงตอนนี้พวกไก่ที่นำสงสารก็รู้สึกหัวหมุนไปหมดเมื่อหมาจิ้งจอกเริ่มการแสดงทั้งหมดอีกรอบ พวกมันก็ยิ่งวิ่งเวียนมากขึ้น จนกระทั่งเสียหลักหล่นจากกิ่งไม้และตกลงมาเป็นอาหารของเจ้าหมาจิ้งจอกที่ละตัว

ผู้แต่ง : อีสป (WWW.kalynamitra.org/thlaesop-list.php สืบค้นเมื่อ 26 มกราคม 2563)

๒. เหตุใดหมาจิ้งจอกถึงทำเช่นนั้น

- ก. เพื่อทำการแสดงให้ไก่ฟ้าดู
  - ข. เพื่อหลอกล่อให้ไก่ฟ้าตกเป็นเหยื่อ
  - ค. เพื่อระบำถวายพระจันทร์
๓. นิทานเรื่อง หมาจิ้งจอกกับไก่ฟ้า สอนให้รู้ว่าอะไร
- ก. การระบำทำให้ได้กินไก่ฟ้า
  - ข. ไก่ฟ้าไม่ควรสนใจหมาจิ้งจอก
  - ค. การใส่ใจในอันตรายมากเกินไปอาจเป็นเหตุให้ตกเป็นเหยื่อได้

อ่านเรื่องต่อไปนี้และตอบคำถามให้ถูกต้อง ข้อ ๔-๕

เรื่อง หมากับหอยนางรม

กาลครั้งหนึ่ง มีหมาตัวหนึ่งชอบกินไข่มาก มันไปเยี่ยมบ้านของแม่ไก่บ่อยครั้ง และในที่สุดก็ตะกละเสียจนกลืนไข่ทั้งหมดลงท้องไป วันหนึ่งเจ้าหมาเดินลัดเลาะไปตามชายหาด ณ ที่แห่งนั้นมันเห็นหอยนางรมตัวหนึ่ง และเพียงชั่วพริบตา หมาก็กินหอยนางรมทิ้งเปลือก คงพอเดาได้ว่า มันจะทำให้เจ้าหมาปวดท้องทुरนทुरายมากสักเพียงใด "ข้าได้รู้แล้วละว่า อะไรที่กลมๆ ไม่ใช่ไข่ไปเสียทั้งหมด" มันครวญครางโหยหวน

ผู้แต่ง : อีสป (WWW.kalynamitra.org/thlaesop-list.php สืบค้นเมื่อ 26 มกราคม 2563)

๔. นิทานเรื่อง หมากับหอยนางรม หมาชอบกินอะไร

- ก. หอยนางรม
- ข. อะไรที่กลมๆ
- ค. ไข่

๕. ใจความของเรื่องคืออะไร
- หมาตะกละ
  - หมากินหยอยนางรมจนปวดท้องทुरนทुरาย
  - หมาตัวนั้นตัดสินใจไม่ดีให้ถั่วจริงทำให้ต้องสำนึกเสียใจในภายหลังอย่างเจ็บปวด
๖. ข้อใดคือความหมายของคำพ้องรูป
- คำที่เขียนเหมือนกัน แต่ความหมายต่างกัน
  - คำที่เขียนเหมือนกัน และมีความหมายเหมือนกัน
  - คำที่เขียนไม่เหมือนกัน และออกเสียงไม่เหมือนกัน
๗. ข้อใดไม่มีคำพ้องรูป
- แม่หวงแหนลูกสาว ในขณะที่พ่อเก็บจอกแหน
  - เติ้กๆ ท่องสระ อยู่ข้างสระน้ำ
  - ฉันสาดน้ำใส่นักวิทยาศาสตร์
๘. ข้อใดคือความหมายของคำพ้องเสียง
- ออกเสียงเหมือนกัน แต่เขียนได้หลายรูป
  - เขียนเหมือนกัน ออกเสียงต่างกัน
  - ออกเสียงต่างกัน ความหมายต่างกัน
๙. ข้อใดไม่มีคำพ้องเสียง
- เคี้ยว : เขี้ยว
  - ค่า : ข่า
  - ท้อ : ถ้อ
๑๐. คำว่า “บิณฑ.....” ควรเติมคำในข้อใดจึงจะถูกต้อง
- บาท
  - บาตร
  - บารต

เฉลย

1.ค	2.ข	3.ค	4.ค	5.ค	6.ก	7.ค	8.ก	9.ค	10.ข
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ การอ่านจับใจความสำคัญ

๓.๑ การอ่านจับใจความสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึง การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือ แต่ละเล่มว่าเป็นการอ่านในระดับต้น และเป็นพื้นฐานการอ่านระดับสูงต่อไป ซึ่งแบ่งออกเป็น ๒ ส่วนดังนี้

๑. ส่วนใจความสำคัญ
๒. ส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่องหรือส่วนประกอบ เพื่อให้เรื่องชัดเจนมากยิ่งขึ้น

หลักการอ่านจับใจความสำคัญ

๑. อ่านผ่าน ๆ โดยตลอด เพื่อให้รู้ว่าเรื่องที่อ่านว่าด้วยเรื่องอะไร จุดใดเป็นจุดสำคัญของเรื่อง
๒. อ่านให้ละเอียด เพื่อทำความเข้าใจอย่างชัดเจน ไม่ควรหยุดอ่านระหว่างเรื่องเพราะจะทำให้ความเข้าใจไม่ติดต่อกัน และพยายามตั้งคำถามกับตนเองว่าเรื่องนี้ใคร ทำอะไร ที่ไหนเมื่อไร อย่างไร ทำไม
๓. อ่านซ้ำตอนที่ไม่เข้าใจ และตรวจสอบความเข้าใจบางตอนให้แน่นอนถูกต้อง
๔. เรียบเรียงใจความสำคัญของเรื่องด้วยภาษาของตนเอง

แบบฝึกหัดที่ ๓ นี้เป็นการอ่านจับใจความสำคัญเพื่อฝึกทักษะทางการอ่านของน้องๆ ให้อ่านคล่อง และสามารถคิดวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้อง เพราะการอ่านจับใจความสำคัญสามารถพัฒนาทางด้านความคิดได้ด้วย ดังจะปรากฏในแบบฝึกหัดที่ ๑ ถึง ๕ ต่อไปนี้

แบบฝึกหัดที่ ๑

คำชี้แจง : อ่านเรื่องต่อไปนี้อย่างตั้งใจแล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง

เรื่อง หมาจิ้งจอกกับไก่ฟ้า

คืนวันหนึ่งที่แสงจันทร์ส่องสว่าง หมาจิ้งจอกเดินทอดน่องไปตามราวป่าเหมือนเช่นเคย มันเห็นไก่ฟ้าฝูงหนึ่งเกาะอยู่บนกิ่งของต้นไม้เก่าแก่สูงใหญ่เกินกว่าที่มันจะเอื้อมถึง ไม่นานนักจิ้งจอกเจ้าเล่ห์ก็พบวงแสงจันทร์บนพื้นซึ่งสว่างพอที่ไก่ฟ้าจะมองเห็นมันได้อย่างชัดเจน มันจึงยื่นขึ้นบนขาหลังแล้วเริ่มเต้นระบำอย่างบ้าคลั่ง ที่แรกมันหมุนตัวไปรอบ ๆ เหมือนลูกข่าง จากนั้นจึงกระโดดขึ้นกระโดดลง รวมถึงกระโดดโลดเต้นด้วยท่าทางแปลกๆ ทุกที ลีลาพวกไก่ฟ้าจึงมองด้วยความงุนงง ตาแทบจะไม่กระพริบด้วยกลัวว่าจะพลาดสายตาจากเจ้าหมาจิ้งจอก และแล้วเจ้าหมาจิ้งจอกก็ทำท่าเหมือนจะปีนต้นไม้ ทันใดนั้นมันก็ตกลงมานอนแน่นิ่งแก้งทำเป็นตาย อืดใจต่อมามันก็กระโดดด้วยขาทั้งสี่ หลังของมันลอยอยู่กลางอากาศ พวงหางของมันกวัดไกวจนดูเหมือนเปล่งประกายสีเงินใต้แสงจันทร์

จนถึงตอนนี้พวกไก่ที่นำสงสารก็รู้สึกหัวหมุนไปหมด เมื่อหมาจิ้งจอกเริ่มการแสดงทั้งหมดอีกรอบ พวกมันก็ยิ่งวิงเวียนมากขึ้นจนกระทั่งเสียหลักหล่นจากกิ่งไม้และตกลงมาเป็นอาหารของเจ้าหมาจิ้งจอกทีละตัว

ผู้แต่ง : อีสป (WWW.kalynamitra.org/thlaesop-list.php สืบค้นเมื่อ 26 มกราคม 2563)

๑. ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

ตอบ การใส่ใจในอันตรายมากเกินไป อาจเป็นเหตุให้ตกเป็นเหยื่อของศัตรูได้

**ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของครูผู้สอน

แบบฝึกหัดที่ ๒

คำชี้แจง : อ่านเรื่องต่อไปนี้และตอบคำถามให้ถูกต้อง

เรื่อง หมาจิ้งจอกกับแพะ

หมาจิ้งจอกตัวหนึ่งตกลงไปในบ่อน้ำ ซึ่งถึงแม้จะไม่ลึกมาก แต่มันก็พบว่าตัวเองคงปีนกลับขึ้นมาไม่ได้ หลังจากที่มันอยู่ในบ่อเป็นเวลานาน ก็มีแพะกระหายน้ำตัวหนึ่งเดินผ่านมา เจ้าแพะคิดว่าหมาจิ้งจอกลงไปดื่มน้ำเบื้องล่าง มันจึงถามหมาจิ้งจอกว่าน้ำนั้นรสชาติดีไหม "ดีที่สุดในประเทศนี้เลยล่ะ" หมาจิ้งจอกเจ้าเล่ห์กล่าว "ลองกระโดดลงมาดูสิ มีน้ำมากพอสำหรับเราทั้งคู่เลย" เจ้าแพะซึ่งกระหายน้ำมาก กระโจนลงไปทันทีและเริ่มดื่มน้ำ ทันใดนั้นหมาจิ้งจอกก็รีบกระโดดขึ้นบนหลังแพะ เหยียบปลายเขาของเจ้าแพะแล้วถีบตัวขึ้นจากบ่อน้ำอย่างว่องไว เมื่อเจ้าแพะเงยเห็นว่ามันตกอยู่ในสภาวะการณ์อันเลวร้าย มันก็อ้อนวอนให้หมาจิ้งจอกช่วยดึงมันขึ้นไปด้วย ทว่าหมาจิ้งจอกพร้อมมุ้งสู่ป่าแล้ว "ถ้าเจ้ามีไหวพริบมากพอกับหนดเคราะห์ของเจ้าละก็นะ เพื่อนยาก" มันวิ่งพรางกล่าวพลาง "เจ้าคงจะมองหาทางกลับขึ้นมาอย่างรอบคอบกว่านี้ ก่อนจะกระโดดลงไปแล้วล่ะ"

ผู้แต่ง : อีสป (WWW.kalynamitra.org/thlaesop-list.php สืบค้นเมื่อ 20 มกราคม 2563)

๑. ขณะที่หมาจิ้งจอกอยู่ในน้ำ มีสัตว์อะไรเดินผ่านมา
ตอบ เจ้าแพะ
๒. ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง ควรคิดให้รอบคอบก่อนที่จะทำอะไร

**ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของครูผู้สอน

แบบฝึกหัดที่ ๓

คำชี้แจง : อ่านเรื่องต่อไปนี้และตอบคำถามให้ถูกต้อง

เรื่อง ดอกกุหลาบกับผีเสื้อ

กาลครั้งหนึ่ง ผีเสื้อเคยตกหลุมรักดอกกุหลาบแสนสวย ส่วนกุหลาบก็ตอบรับเป็นอันดี เพราะปีกผีเสื้อแพรวพราวด้วยลวดลายเป็นประกายสีทองและสีเงินเปี่ยมเสน่ห์ ดังนั้นเมื่อผีเสื้อกระพือปีกเข้ามาใกล้และบอกรักดอกกุหลาบ เธอก็เอียงอายจนหน้าแดงและตอบตกลง หลังจากที่พลอดรักกันอย่างคุดตี๋และพร่ำรำพันถึงความรักที่มั่นคงต่อกัน ผีเสื้อก็บินจากหวานใจของมันมาด้วยความอ่อนโยน ทว่า อนิจจา นานเหลือเกินกว่าที่มันจะกลับไปหาดอกกุหลาบ "นี่นะหรือความมั่นคงของท่าน" เธออุทานด้วยน้ำตานองหน้า "นานเป็นชาตินับแต่ที่ท่านจากไป ตลอดเวลาท่านออกไปควงกับดอกไม้ไม่ซ้ำหน้า ข้าเห็นท่านจุมพิตดอกเจอเรเนียม เห็นท่านเกี้ยวพารีดอกมินยอนต์จจนพวกผึ้งหลวงมาขับไล่ท่านไป ข้าละอยากให้พวกเขาต่อยท่านนั้ก" "ความมั่นคงรี!" ผีเสื้อหัวเราะขำ "ข้าจากเจ้าไปไม่นานแต่ก็พอทันเห็นสายลมตะวันตกจวบเจ้า แถมเจ้ายังมีเรื่องอื้อฉาวไม่หยุดหย่อนกับผึ้งมัน แล้วเจ้ายังส่งสายตาให้แมลงทุกตัวที่เห็น เจ้ายังจะหวังความมั่นคงจากข้าอีกเนี่ยนะ!"

ผู้แต่ง : อีสป (WWW.kalynamitra.org/thlaesop-list.php สิ้นคั่นเมื่อ 20 มกราคม 2563)

๑. ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

ตอบ อย่าคาดหวังความมั่นคงจากใคร หากตัวเราเองก็ไม่มี

**ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของครูผู้สอน

แบบฝึกหัดที่ ๔

คำชี้แจง : อ่านเรื่องต่อไปนี้และตอบคำถามให้ถูกต้อง

เรื่อง นกกระจาบบอกกับลูกเล็ก

ณ ไร่ข้าวโพด นกกระจาบบตัวหนึ่งทำรังอยู่บนต้นข้าวโพด เมื่อฤดูเก็บเกี่ยวมาถึงมันก็กลัวว่าชาวนาจะมาเก็บเกี่ยวข้าวโพดก่อนที่ลูกๆ ของมันจะบินได้ แม่นกจึงสั่งให้ลูกๆ คอยฟังว่าชาวนาจะเก็บเกี่ยวข้าวโพดกันเมื่อใด เมื่อแม่นกกลับมาลูกๆ จึงรีบบอกว่า “เขาขอให้เพื่อนบ้านมาช่วยกันเก็บเกี่ยวพุงนี้ แต่เพื่อนบ้านขอพลัดไปก่อน” แม่นกจึงยังคงอยู่ที่เดิมต่อ รุ่งขึ้นเมื่อแม่นกกลับมาหลังจากหาอาหารลูกนกก็รีบบอกแม่นกว่า “แม่จ๋า ชาวนาเขาเพิ่งบอกให้ลูกชายเขาไปหยิบเคียวมา เขาจะลงมือวันนี้เลย” แม่นกจึงบอกกับลูกๆ ว่า “เราคงต้องรีบย้ายรังกันตอนนี้แล้วล่ะ เพราะถ้ามนุษย์คิดจะทำอะไรเขาจะไม่ยอมเสียเวลาเลยสักนิดเดียว”

ผู้แต่ง : อีสป (WWW.kalynamitra.org/thlaesop-list.php สืบค้นเมื่อ 20 มกราคม 2563)

๑. นกกระจาบบทำรังอยู่ที่ใด
ตอบ บนต้นข้าวโพด
๒. ชาวนาบอกให้ลูกชายเขาไปหยิบอะไรมา
ตอบ เคียว

แบบฝึกหัดที่ ๕

คำชี้แจง : อ่านเรื่องต่อไปนี้และตอบคำถามให้ถูกต้อง

เรื่อง ลูกแพะกับหมาป่า

แพะน้อยแสนร่าเริงตัวหนึ่งถูกคนเลี้ยงสัตว์ทิ้งไว้บนหลังคาจากของโรงเลี้ยงแกะ เพื่อให้มันพ้นจากภัยอันตรายทั้งปวง เจ้าแพะน้อยกวาดตามองสิ่งต่างๆ อยู่ใกล้ขอบหลังคาตอนที่มันเห็นหมาป่า มันจึงเริ่มเยาะเย้ยถากถาง ทำหน้าล้อเลียน และกลั่นแกล้งเจ้าหมาป่าต่างๆ นานา เพื่อความพึงพอใจของมันเอง

"ข้าได้ยินเจ้าแล้ว" หมาป่าเอ่ยขึ้น "แต่ข้าไม่โกรธเคืองในสิ่งที่เจ้าพูดหรือสิ่งที่เจ้าทำหรอก เพราะตราบใดที่เจ้ายังอยู่บนนั้น ก็เป็นหลังคาต่างหากที่กำลังพูดอยู่กับข้าไม่ใช่ตัวเจ้าเลย"

ผู้แต่ง : อีสป (WWW.kalynamitra.org/thlaesop-list.php สืบค้นเมื่อ 20 มกราคม 2563)

๑. เพราะเหตุใดคนเลี้ยงสัตว์ต้องนำแพะร่าเริงไว้บนหลังคา
ตอบ เพื่อให้มันพ้นจากภัยอันตรายทั้งปวง
๒. เพราะเหตุใดแพะต้องเยาะเย้ยหมาป่า
ตอบ เพื่อความพึงพอใจของมันเอง
๓. เพราะเหตุใดหมาป่าไม่โกรธเคืองแพะ
ตอบ เพราะตราบใดที่เจ้ายังอยู่บนนั้น ก็เป็นหลังคาต่างหากที่กำลังพูดอยู่กับข้าไม่ใช่ตัวเจ้าเลย

เรื่องที่ ๒ คำพ้องรูป คำพ้องเสียง

เรื่องที่ ๓ บทประพันธ์เกี่ยวกับคำพ้องรูปพ้องเสียง

เรื่องที่ ๔ หลักการเขียนคำพ้องรูป

ในเรื่องคำพ้องรูป คำพ้องเสียง รวมถึงบทประพันธ์คำพ้องรูปพ้องเสียง ที่จะให้นักเรียนได้สัมผัสทดลองบ้างเล็กน้อย และหลักการเขียนคำพ้องรูปต่อไปนี้จะรวมไว้ในหัวข้อใหญ่ เพื่อเป็นการรวบเนื้อหา ความรู้ ตัวอย่าง แบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน แบบฝึกหัดแต่ละแบบฝึกหัดซึ่งจะฝึกให้นักเรียนได้ใช้ทักษะของตัวเองจากการที่ได้รับเนื้อหาจากครูผู้สอน

๑. วัตถุประสงค์ของทั้ง ๓ เรื่อง

- ๑.๑ เพื่อเสริมความเข้าใจให้นักเรียนสามารถอ่านและเขียนคำพ้องรูปคำพ้องเสียงได้
- ๑.๒ เพื่อสามารถอ่านและเขียนบทประพันธ์เกี่ยวกับคำพ้องรูปคำพ้องเสียงได้
- ๑.๓ เพื่อเสริมให้นักเรียนเข้าใจในหลักการเขียนคำพ้องรูปคำพ้องเสียง

๒. ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในการเรียน ชีวิตประจำวัน หรือชำนาญการอ่านและเขียนคำพ้องรูปคำพ้องเสียง

๓. เฉลยแบบฝึกหัด แบบทดสอบหลังเรียน

๓.๒ คำพ้องรูป คำพ้องเสียง

คำพ้อง คือคำที่มีการเขียนหรืออ่านออกเสียงเหมือนกัน แบ่งเป็น ๒ ชนิดคือ คำพ้องรูป และคำพ้องเสียง

๓.๒.๑ คำพ้องรูป คือ คำที่เขียนเหมือนกัน แต่ออกเสียงต่างกันและมีความหมายต่างกัน ในการอ่านจึงต้องระวัง การอ่านคำพ้องรูปให้ถูกต้องและสื่อความหมายได้ตรงตามเจตนาของสารต้องอาศัยบริบท

คำพ้องรูป มี ๓ ลักษณะ คือ

๑. เขียนเหมือนกัน
๒. ออกเสียงต่างกัน
๓. ความหมายต่างกัน

ตัวอย่างคำพ้องรูป

ลำดับ	คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
๑.	กรี	กรี	อวัยวะส่วนหัวของกุ้ง
	กรี	กะ-รี	ข้าง
๒.	แหน	แหน	พืชน้ำชนิดหนึ่ง
	แหน	แหน	หวง, เฝ้า
๓.	เพลลา	เพลลา	ตัก ส่วนของรถ อ่อนลง
	เพลลา	เพ-ลา	เวลา

๓.๒.๒ คำพ้องเสียง คือ คำที่มีเสียงเหมือนกัน แต่สะกดแตกต่างกัน มีความหมายไม่เหมือนกัน

คำพ้องเสียง มี ๓ ลักษณะ คือ

๑. อ่านออกเสียงเหมือนกัน
๒. เขียนต่างกัน
๓. ความหมายต่างกัน

ตัวอย่างคำพ้องเสียง

การ	อ่านว่า	กาน	หมายถึง	งาน. สิ่งหรือเรื่องที่ทำ
กาล	อ่านว่า	กาน	หมายถึง	เวลา
กาญจน์	อ่านว่า	กาน	หมายถึง	ทอง
พัก	อ่านว่า	พัก	หมายถึง	หยุดชั่วคราว, อาศัยชั่วคราว
พรรค	อ่านว่า	พัก	หมายถึง	หมู่คนที่อยู่รวมกันเป็นพวกเป็นฝ่าย
พัทธ์	อ่านว่า	พัก	หมายถึง	หน้า
สุข	อ่านว่า	สุข	หมายถึง	พ้นจากห้าม เปลี่ยนสภาพจากติดด้วย กรรมวิธี ต่างๆ อย่าง ต้ม ผัด ย่าง
สุข	อ่านว่า	สุข	หมายถึง	ความสบายกาย สบายใจ
ศุกร์	อ่านว่า	สุข	หมายถึง	ชื่อดาวเคราะห์ ดวงที่ ๒ ในระบบสุริยะ ชื่อวันที่ ๖ ของสัปดาห์

คำพ้องเสียง คือ คำที่มีเสียงเดียวกัน แต่การเขียนมีหลายรูป การเขียนสะกดการันต์ ต่างออกไป จึงทำให้เกิดการเขียนผิดบ่อย ๆ จึงจะต้องมีความหมายของคำและสังเกตตัวสะกดการันต์ เช่น

๑. เสียงของคำที่เหมือนกัน แต่มีตัวสะกดที่ผิดกัน คือตัว / ณ / กับ / น / เช่น

คุณ	-	ต้นไม้	คุณ	-	นับจำนวนเท่าตัว
บัน	-	น้อย	บรรณ	-	แผ่นใบไม้ หนังสือ
บรรพ์	-	ก่อน			

๒. คำที่ออกเสียงเหมือนกันหรือซ้ำกัน ตัวสะกดผิดกัน เช่น / น / กับ / ร / เช่น

กระบวน	-	ลำดับ	กระบวร	-	ประดับ
เคียน	-	พัน	เคียร	-	คำพูด
จำเนียน	-	ตัด	จำเนียร	-	นาน , ซ้ำ
เธียร	-	นักปราชญ์	เทียร	-	ยอม
เกษียร	-	น้ำมัน	เกษียณ	-	ข้อความที่เขียนแทรกไว้

๓. คำที่ออกเสียงเป็นเสียงเดียวกัน แต่ตัวสะกดต่างกัน คือ / ร / กับ / ล / เช่น

โจน	-	แผ่นไป , กระโดดไป	โจร	-	ผู้ปล้น , ผู้ลัก
โจล	-	ผ้า , ท่อนผ้า	ดาน	-	แข็งแน่น
ดาร์	-	เสียงสูง	ดาล	-	กลอนประตุ

๔. คำพ้องเสียงที่ตัวสะกดผิดกัน เช่น

โคตร	-	วงศ์ , สกุล	โฆษ	-	เสียงดัง
คราด	-	เครื่องมือขักลาก	คราส	-	ถือ , จับ
คช	-	ช้าง	คด	-	โก่ง , งอ
คต	-	ไปแล้ว			

๕. พวกจัดกลุ่ม คือคำซ้ำกันมาก ๆ และมีตัวสะกดต่าง ๆ กันออกไปหลายคำซึ่งทำให้เขียนผิดจำเป็นต้องให้ความหมาย และฝึกบ่อย ๆ จึงทำให้สามารถเขียนได้ถูกต้องคำพวกนี้จัดกลุ่มเป็นคำพ้องเสียงที่ ๓ - ๖ คำ เช่น

คำ	คำแปล	ตัวอย่างที่ใช้
กาญจน์	ทอง	เมืองกาญจน์ กรองกาญจน์ แก้วกาญจน์
กาน	ควั่น ตัดให้เตียน	กานไม้สัก
การ	งาน ชุระ	จะทำการสิ่งใดให้ระวัง
การณ	เหตุ เค้ามูล	แถลงการณ เกิดเหตุการณ
กาล	เวลา คราว ครั้ง	ตลอดกาล ฤดูกาล กาลสมัย
กาฬ	ข้ามแรม ดำ	กาฬปักษ์ กาฬโรค ใช้กาฬ มหากาฬ
ชี	ถ่าย อูจจาระ เสมอ บ่อย ๆ	ไปชี ชีหมู ชีบัน ชีเมา ชียา
คี	เดี่ยว เศษของคู่	เลขคี จำนวนคี เดือนคี
เขี้ยว	ฟันแหลมชนิดหนึ่ง	มันเขี้ยว เขี้ยวโจ่ง ถอดเขี้ยว
เคี้ยว	ตมนาน ๆ เร่งรัด	เคี้ยวกะทิ
กรณี	เหตุ เรื่อง คดี	กรณีพิพาท เกิดกรณี
กรณีย์	กิจหรือหน้าที่อันควรทำ	บำเพ็ญกรณีย์ กรณีย์กิจ
จันทร์	ดวงเดือน	พระจันทร์วันเพ็ญ
จันทน์	ต้นไม้ชนิดหนึ่ง	แก่นจันทน์
ข้า	ฉัน ข้าพเจ้า	ข้าขอยอกรชูลี
ค่า	ราคา	ของนี้มีค่ามาก
ฆ่า	ทำให้ตาย ทำลาย	โจรถูกฆ่า
เนา	กริ่งหรือเย็บพอให้อยู่ อยู่	เอาเข็มเนาผ้า เทพเจ้าเนาวิมาน
เนา	ใหม่ แก้ว	เนา
น่า	ชอบ ควร ขวนให้ ใครจะ	น่ารัก น่านับถือ น่าดู น่ากิน

คำ	คำแปล	ตัวอย่างที่ใช้
หน้า	อวัยวะชนิดหนึ่ง ฤดู คราว	เห็นหน้ากัน หน้าผาก หน้าหนาว
หน้า	รุ่น หนุ่มสาว	หนุ่มหน้า
เนา	เสีย เสียจนมีกลิ่นเหม็น	ผลไม้เนา แผลเนา
พานิช	พ่อค้า	นายพานิชนำสินค้าฝ้ายทะเล
พาณิชย์	การค้าขาย	เรียนวิชาพาณิชย์เพื่อประกอบการพาณิชย์
เยา	เบา อ่อน น้อย ถูก หย่อน ย่อม	ราคาเยา
เยาว์	รุ่น หนุ่ม สาว อ่อน	ผู้เยาว์ นางเยาว์ ยุพเยาว์
ล่า	ถอย หนี แพ้ แสวงหา ไล่ ตาม	ล่าทัพ ล่าเนื้อ มาล่าไป
หล้า	โลก แผ่นดิน	ลือทั่วหล้า ทุกแหล่งหล้า
โจทก์	ผู้ฟ้อง ผู้กล่าวหา	โจทก์ชี้ตัวจำเลย
โจทย์	คำถามในวิชาเลข	โจทย์เลข
โจท	โพนทนาความคิด	โจทเจ้า
โจษ	เล่าลือ พูดเชิงแซ่	เขาโจษจันกันเชิงแซ่
เศวต	สีขาว ฝือก	เศวตฉัตร เศวตกฤษร
เศวตร	โรคเรื้อน	เศวตรบุรุษ
หย่า	ร้าง เลิก จาก ไม่กินกัน	ผัวเมียหย่ากัน เล่นบ้อหุ่นหย่ากัน
อย่า	กริยาอนุเคราะห์บอกความห้าม	อย่าไป อย่าหัก อย่าพูด
บ	ไม่	บ ทำกรรม บ ทำผิด
บอ	เกือบบ้า ใกล้เคียงบ้า	คนบอ
บ่	ไม่	บ่รู้บ่เห็น บ่หลงบ่ไหล
บ่อ	หลุมใหญ่ แหล่ง	บ่อน้ำ บ่อปลา บ่อเกิด
สดมภ์	เสา หลัก	หลักทั้ง ๔ (จตุสดมภ์)
สะดม	ขโมย ปล้น	ผู้ร้ายคอยปล้นสะดม

คำ	คำแปล	ตัวอย่างที่ใช้
สรร	เลือก คัด	เขาสรรหาแต่คนดี
สรรค์	สร้าง	เทวดาสรรค์สรรค์
ซ่อม	ทำให้ดี ทำให้คงเดิม เสียม แทะง	ซ่อมบ้าน ซ่อมรองเท้า
ล้อม	เหล็กหรือไม้มีง่ามปลายแหลม	เอาล้อมไปแทงปลาไหล ซ้อนล้อม
ซู่	อาการซาบซ่านทั่วร่างกายเมื่อเวลาซนลุก	ซนลุกซู่ ฝนตกซู่ เสียงดังซู่
สู้	ต่อต้าน เอาชนะ ไม่ท้อ	ทหารรู้สึก ต่อสู้กันถึงที่สุด
ชั้น	ชั้น ลำดับ	ชั้นบันได ขยับไปที่ละชั้น ชั้นที่ ๑
คั่น	กั้นไว้ กั้นไว้ แทรกในระหว่าง	ยื่นคั่นกลาง เอากระดาษคั่นหนังสือ
ซ้อน	ตี ทุป	ซ้อนทรวง ซ้อนอก
ซ้อน	แสร้งว่าให้เจ็บใจ มากกว่าครึ่ง	อย่างเที่ยวซ้อนคนอื่น ใส่น้ำไปซ้อนปิบ
มัน	แน่ แน่นอน แน่น เชื่อ	ต้องตายเป็นแมนมัน มันใจ ผูกให้มัน
หมั้น	มอบสิ่งของให้ฝ่ายหญิง	นายปองหมั้นนางสาวแป้ว
ซิ่น	ผ้าถุงสำหรับหญิงนุ่ง	หญิงเชียงใหม่นุ่งซิ่น
สิ้น	หมด จบ ถึงที่สุด	สิ้นอายุ สิ้นเนื้อความ บรรดาคนทั้งสิ้น
ซุ่ม	ซ่อน เร้น แอบแฝง	โจรสุ่มตัวในป่า
สும்	สร้อยคำของเสียง	สும்เสียง
เช่น	สังเวย บวงสรวง	เช่นผี เช่นเจ้า
เส้น	สาย แถว ทาง	เส้นผม เส้นทาง ยาว ๑๐ เส้น
แช่	ตั้งอิง อึกทึก เชื้อสาย วงศ์	พูดแช่ ร้องแช่ มีบุตรสืบแช่
แสบ	เครื่องปิดวี หญิงสาว ไม้ตีม้า	ใช้แสบปิดยุง สาวแสบ
แช่น	ข้นมาก งวดแห้ง	น้ำแช่น
แค่น	ฝืน ขิ้น สะเออะ	แค่นทำ แค่นพูด
อินทรี	ปลาหรือนกชนิดหนึ่ง	ปลาอินทรี นกอินทรี

๓.๓ บทประพันธ์เกี่ยวกับคำพ้องรูป

ปักเป้าว่าวลอยคว้าง
ดูมรดกเรียกว่าเพลลา
กรีตามความฎไป
พลีชีพเกียรติสูงเด่น

อยู่เบื้องล่างปลาปักเป้า
ช่างเจียบเหงาเพลลาเย็น
กรีกึ่งใหญ่แหลมแลเห็น
พลีกรรมนำสุขใจ

หนึ่งผู้เพียรเรียนรู้จรรอบคอบ
จงสนใจเรียนแบบที่แยบคาย
หนังสือไทยที่ใช้นั้นมีมาก
แม้ไม่ได้ศึกษาก็ทำจน

เชิงประกอบการกระวีนั้นมีหลาย
อย่างมักง่ายจำทรงให้คงทน
คำหลากหลากเลาเลศลั่นเหตุผล
อุตสำหรับชวนขวยรู้เช่นฎรี

แบบฝึกหัดต่อไปนี้จะเกี่ยวกับคำพ้องรูปพ้องเสียง ลักษณะของแบบฝึกหัด เช่น การเติมคำ การเขียนคำตามภาพ ให้ตรงกับเนื้อหาคือ คำพ้องรูปพ้องเสียงดังต่อไปนี้

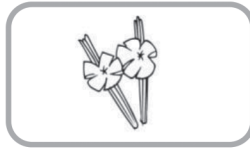
แบบฝึกหัดที่ ๑

คำชี้แจง : จงนำคำพ้องเสียงที่กำหนดให้เติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

พระจันทร์ สมุด กรรณ ชัน ยา ดอกไม้จันทร์ สมุทร กัลย์ ขรรค์ หย้า

๑. พระจันทร์

๒. ดอกไม้จันทร์

๓. สมุด

๔. สมุทร

๕. กรรณ

๖. กัลย์

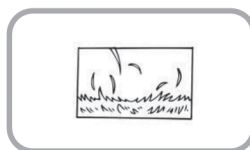
๗. ชัน

๘. ขรรค์

๙. ยา

๑๐. หย้า

แบบฝึกหัดที่ ๒

คำชี้แจง : จงให้นักเรียนเขียนคำตามภาพ แล้วแต่งประโยค

**ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของครูผู้สอน

๑.

ประโยค _____

๒.

ประโยค _____

๓.

ประโยค _____

๔.

ประโยค _____

๕.

ประโยค _____

๖.

ประโยชน์ _____

๗.

ประโยชน์ _____

๘.

ประโยชน์ _____

๙.

ประโยชน์ _____

๑๐.

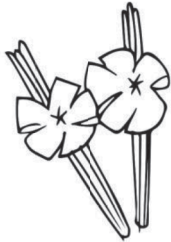

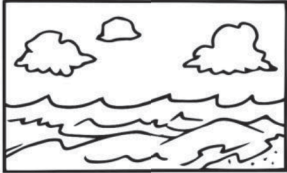

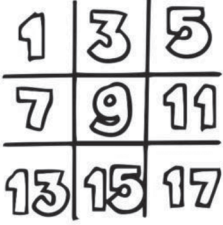

ประโยชน์ _____

แบบฝึกหัดที่ ๓

คำสั่ง : ให้นักเรียนนำคำพ้องเสียงในตารางไปเติมให้ถูกต้องตรงกับรูปภาพ

ไม้	พระจันทร์	ดอกไม้จันทร์	ย่า
ชี้	บาท	คี	สมุด
หญ้า	สมุทร	บาตร	ขัน
กัน	ขรรค์	ไหม้	กรรม

	
พระจันทร์	ดอกไม้จันทร์
	
สมุด	มหาสมุทร
	
ขัน	ขรรค์

	
ย่า	หญ้า
	
กรรณ	กััน
	
บาตร	บาด
	
จู้	คี่
	
ไม่	ไหม้

ส่วนที่ ๔ ส่วนสรุปท้ายหน่วยของเรื่อง

สรุปความรู้ท้ายหน่วยที่ ๓

ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ

คือ การอ่านเพื่อจับใจความหรือข้อคิด ความคิดสำคัญหลักของข้อความหรือเรื่องทีอ่าน เป็นข้อความที่คลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้าหนึ่ง ๆ ไว้ทั้งหมด

หลักการจับใจความสำคัญ

๑. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน
๒. อ่านเรื่องราวอย่างคร่าวๆ พอเข้าใจ และเก็บใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า
๓. เมื่ออ่านจบให้ตั้งคำถามตนเองว่า เรื่องที่อ่าน มีใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร
๔. นำสิ่งที่สรุปได้มาเรียบเรียงใจความสำคัญใหม่ด้วยสำนวนของตนเองเพื่อให้เกิดความสละสลวย

และสำหรับหน่วยที่ ๓ นี้ คำที่ปรากฏส่วนใหญ่เป็นคำพื้นฐาน ป.๓ เนื้อหาหน่วยนี้จะเน้นคำพ้องรูปพ้องเสียง เพราะลักษณะคำที่ปรากฏเขียนเหมือนกันแต่ความหมายต่างกัน หรือคำที่เขียนต่างกัน แต่มีความหมายเหมือนกันหรือคล้ายกัน และการอ่านจับใจความสำคัญ ซึ่งเนื้อหาเป็นนิทานอีสป สั้นๆ อ่านง่าย พอที่จะให้น้องๆ ได้ตอบคำถามหลังจากที่อ่านเรียบร้อยแล้ว ต่อจากนั้นเป็นแบบทดสอบหลังเรียนหน่วยที่ ๓ เพื่อให้้องๆนักเรียนได้เข้าใจในเนื้อหามากยิ่งขึ้น ดังนี้

คำ	คำแปล	ตัวอย่างที่ใช้
กาญจน์	ทอง	เมืองกาญจน์ กรองกาญจน์ แก้วกาญจน์
กาน	ควั่น ตัดให้เตียน	กานไม้สัก
การ	งาน ชุระ	จะทำการสิ่งใดให้ระวัง
การณ	เหตุ เค้ามูล	แถลงการณ เกิดเหตุการณ
กาล	เวลา คราว ครั้ง	ตลอดกาล ฤดูกาล กาลสมัย
กาฬ	ข้ามแรม ดำ	กาฬปักษ์ กาฬโรค ไข้กาฬ มหากาฬ
ชี	ถ่าย อูจจาระ เสมอ บ่อย ๆ	ไปชี ชีหฺมุ ชีบ่น ชีเมา ชียา
คิ	เดี่ยว เศษของคู่	เลขคี่ จำนวนคี่ เดือนคี่
เขี้ยว	ฟันแหลมชนิดหนึ่ง	มันเขี้ยว เขี้ยวโจ่ง ถอดเขี้ยว
เคี้ยว	ต็มนาน ๆ เร่งรัด	เคี้ยวกะทิ

ส่วนที่ ๕ เสริมการเรียนรู้ง่ายๆ สั้นๆ เพื่อที่ครูผู้สอนได้นำไปใช้ในการเรียนการสอน

๕.๑ การอ่านจับใจความสำคัญ ครูผู้สอนสามารถให้น้องๆ นักเรียนออกมาอ่านนิทาน เรื่องสั้น ต่างๆ ให้เพื่อนๆ ฟัง

๕.๒ แบบทดสอบหลังเรียน เพิ่มเติมความรู้ให้น้องๆ นักเรียนได้เข้าใจในสิ่งที่ได้เรียน ในเนื้อหาหมาข้างต้น

ส่วนที่ ๖ แบบทดสอบหลังเรียน

แบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓

การอ่านจับใจความสำคัญ

คำชี้แจง : ให้นักเรียนกากบาทคำตอบที่ถูกต้อง

๑. ข้อใดกล่าวถึงการอ่านจับใจความได้ถูกต้องที่สุด
  - ก. อ่านผ่านๆ
  - ข. อ่านตั้งแต่ต้นจนจบโดยละเอียด
  - ค. อ่านเพื่อมุ่งเน้นค้นหาสาระสำคัญของเรื่อง

อ่านเรื่องต่อไปนี้และตอบคำถามให้ถูกต้อง ข้อ ๒ - ๓

เรื่อง หมาจิ้งจอกกับไก่ฟ้า

คืนวันหนึ่งที่แสงจันทร์ส่องสว่างหมาจิ้งจอกเดินทอดน่องไปตามราวป่าเหมือนเช่นเคย มันเห็นไก่ฟ้าฝูงหนึ่งเกาะอยู่บนกิ่งของต้นไม้เก่าแก่สูงใหญ่เกินกว่าที่มันจะเอื้อมถึง ไม่นานนักจิ้งจอกเจ้าเล่ห์ก็พบวงแสงจันทร์บนพื้นซึ่งสว่างพอที่ไก่ฟ้าจะมองเห็นมันได้อย่างชัดเจน มันจึงยื่นขึ้นบนขาหลังแล้วเริ่มเต้นระบำอย่างบ้าคลั่ง ที่แรกมันหมุนตัวไปรอบๆ เหมือนลูกข่าง จากนั้นจึงกระโดดขึ้นกระโดดลง รวมถึงกระโดดโลดเต้นด้วยท่าทางแปลกๆ ทุกทีลา พวกไก่ฟ้าจ้องมองด้วยความงุนงง ตาแทบจะไม่กระพริบด้วยกลัวว่าจะคลาดสายตาจากเจ้าหมาจิ้งจอก และแล้วเจ้าหมาจิ้งจอกก็ทำท่าเหมือนจะปีนต้นไม้ ทันใดนั้นมันก็ตกลงมานอนแน่นิ่งแก้งทำเป็นตาย อืดใจต่อมามันก็กระโดดด้วยขาทั้งสี่ หลังของมันลอยอยู่กลางอากาศ พวงหางของมันกวัดไกวจนดูเหมือนเปล่งประกายสีเงินใต้แสงจันทร์จนถึงตอนนี้พวกไก่ที่นำสงสารก็รู้สึกหัวหมุนไปหมดเมื่อหมาจิ้งจอกเริ่มการแสดงทั้งหมดอีกรอบ พวกมันก็ยั้งวิงเวียนมากขึ้นจนกระทั่งเสียหลักหล่นจากกิ่งไม้และตกลงมาเป็นอาหารของเจ้าหมาจิ้งจอก

ผู้แต่ง : อีสป (WWW.kalynamitra.org/thlaesop-list.php สืบค้นเมื่อ 26 มกราคม 2563)

๒. เหตุใดหมาจึงจอกถึงทำเช่นนั้น
- เพื่อทำการแสดงให้ไก่ฟ้าดู
  - เพื่อระบำนายพระจันทร์
  - เพื่อหลอกล่อให้ไก่ฟ้าตกเป็นเหยื่อ
๓. นิทานเรื่อง หมาจึงจอกกับไก่ฟ้า สอนให้รู้ว่าอะไร
- การใส่ใจในอันตรายมากเกินไปอาจเป็นเหตุให้ตกเป็นเหยื่อได้
  - เพื่อทำการแสดงให้ไก่ฟ้าดู
  - การระบำนายทำให้ได้กินไก่ฟ้า

อ่านเรื่องต่อไปนี้และตอบคำถามให้ถูกต้อง ข้อ ๔ - ๕

เรื่อง หมากับหอยนางรม

กาลครั้งหนึ่ง มีหมาตัวหนึ่งชอบกินไข่มาก มันไปเยี่ยมบ้านของแม่ไก่บ่อยครั้ง และในที่สุดก็ตะกละเสียจนกินไข่มดลงท้องไป วันหนึ่งเจ้าหมาเดินลัดเลาะไปตามชายหาด ณ ที่แห่งนั้นมันเห็นหอยนางรมตัวหนึ่ง และเพียงชั่วพริบตา หมาก็กินหอยนางรมทิ้งเปลือก คงพอเดาได้ว่า มันจะทำให้เจ้าหมาปวดท้องทรมานมากมายสักเพียงใด "ข้าได้รู้แล้วละว่า อะไรที่กลมๆ ไม่ใช่ไข่ไปเสียทั้งหมด" มันครวญครางโหยหวน

ผู้แต่ง : อีสป (WWW.kalynamitra.org/thlaesop-list.php สืบค้นเมื่อ 26 มกราคม 2563)

๔. นิทานเรื่อง หมากับหอยนางรม หมาชอบกินอะไร
- ไข่
  - หอยนางรม
  - อะไรที่กลมๆ
๕. ใจความของเรื่องคืออะไร
- หมาตะกละ
  - หมากินหอยนางรมจนปวดท้องทรมาน
  - หมาตัวนั้นตัดสินใจไม่ดูให้ถั่วจนจึงทำให้ต้องสำนึกเสียใจในภายหลังอย่างเจ็บปวด

๖. ข้อใดคือความหมายของคำพ้องรูป
- ก. คำที่เขียนไม่เหมือนกัน และออกเสียงไม่เหมือนกัน
- ข. คำที่เขียนเหมือนกัน แต่ความหมายต่างกัน
- ค. คำที่เขียนเหมือนกัน และมีความหมายเหมือนกัน
๗. ข้อใดไม่มีคำพ้องรูป
- ก. เด็กๆ ท่องสระ อยู่ข้างสระน้ำ
- ข. ฉันทานน้ำใส่นักวิทยาศาสตร์
- ค. แม่หวนแหนลูกสาว ในขณะที่พ่อเก็บจอกแหน
๘. ข้อใดคือความหมายของคำพ้องเสียง
- ก. ออกเสียงต่างกัน ความหมายต่างกัน
- ข. เขียนเหมือนกัน ออกเสียงต่างกัน
- ค. ออกเสียงเหมือนกัน แต่เขียนได้หลายรูป
๙. ข้อใดไม่มีคำพ้องเสียง
- ก. ท่อ : ถ้อ
- ข. เคี้ยว : เขี้ยว
- ค. ข้า : ฆ่า
๑๐. คำว่า “บิณฑ.....” ควรเติมคำในข้อใดจึงจะถูกต้อง
- ก. บาตร
- ข. บาด
- ค. บารต

เฉลย

1.ค	2.ค	3.ก	4.ก	5.ค	6.ข	7.ข	8.ค	9.ข	10.ค
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ : การเขียน

เรื่องที่ ๑ หลักการเขียน

เรื่องที่ ๒ ทบทวนแบบฝึกหัดทักษะภาษาไทย

เรื่องที่ ๑ หลักการเขียน

เรื่องที่ ๒ ทบทวนการเขียนพยางค์ภาษาไทย

๑. วัตถุประสงค์

๑.๑ เพื่อเสริมสร้างให้นักเรียนมีทักษะทางการเขียน เข้าใจในหลักการเขียนได้อย่างถูกต้อง

๑.๒ เพื่อทบทวนการเรียนรู้ของนักเรียนให้เข้าใจ และพัฒนาทักษะทางด้านหลักภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง

๒. ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

นักเรียนได้พัฒนาความสามารถ ทักษะทางการเขียน

๓. เฉลยแบบฝึกหัด คือ ส่วนที่จะเฉลยคำตอบของแบบฝึกหัด และแบบทดสอบหลังเรียน

บทนำหน่วยที่ ๔

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ : เรื่องการเขียน หลักการเขียน ทบทวนแบบฝึกหัดทักษะภาษาไทย วัตถุประสงค์ก็เพื่อเสริมสร้างให้นักเรียนมีทักษะทางการเขียน เข้าใจในหลักการเขียนได้อย่างถูกต้อง เพื่อทบทวนการเรียนรู้ของนักเรียนให้เข้าใจ และพัฒนาทักษะทางด้านหลักภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง น้องๆนักเรียนได้พัฒนาความสามารถ ทักษะทางการเขียน และแบบทดสอบหลังหน่วยการเรียนรู้ที่ ๔

แบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔

การเขียน

คำชี้แจง : ให้นักเรียนกากบาทหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

๑. คำ “ ฉันทช่วยแม่ล้างจาน ” ประสมด้วยสระใดบ้าง
  - ก. สระ อะ-อัว-แอ-อา-อา
  - ข. สระ อะ-อัว-เอ-อา-อะ
  - ค. สระ อะ-อัว-แอะ-เอ-อา
๒. ข้อใดสะกดคำว่า “ ธนบัตร ” ได้ถูกต้อง
  - ก. ธะ-นะ-บัต
  - ข. ทะ-บัต
  - ค. ทะ-นะ-บัต
๓. “ พลอยใสชอบกินผัก ” คำใดเป็นสระเปลี่ยนรูป
  - ก. พลอย
  - ข. ผัก
  - ค. กิน

๔. ข้อใดต่อไปนี้เป็นคำควบกล้ำทั้งหมด
- ก. พริก,ควาย,ครก
  - ข. แปรง,เกรียบ,ฉัน
  - ค. กรง,กวาง,กาบ
๕. ข้อใดต่อไปนี้นำหมายถึง พระเจ้าแผ่นดิน
- ก. กษัตริย์
  - ข. กษัตริย์
  - ค. ราชษัตริย์
๖. คำใดต่อไปนี้เป็นชื่อใดถูกต้อง
- ก. ชื่อสัตว์
  - ข. ชื่อสัตว์
  - ค. ชื่อสัตว์
๗. คำว่า”ประถมศึกษา”อ่านว่าอย่างไร
- ก. ปะ - ถม - คี - ก - ซา
  - ข. ปะ - ถม - มะ - คี - ก - ส
  - ค. ประ - ถม - มะ - คี - ก - ซา

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ๘ - ๙

ออกกำลังกายหน้าร้อน

ควรผลัดเปลี่ยนเสื้อผ้าทันทีหลังเสร็จสิ้น เพื่อป้องกันกันโรคติดเชื้อหรือเชื้อราที่เกิดขึ้นได้ สำหรับนักท่องเที่ยวที่ไม่คุ้นเคยกับอากาศร้อนอย่าเพิ่งออกกำลังกายหนัก ให้ร่างกายได้มีการปรับตัวอย่างน้อย ๑ - ๒ สัปดาห์เสียก่อน

Fit with the Brain สืบค้นเมื่อ 18 กุมภาพันธ์ 2563

๘. เราควรผลิตเสื้อกันที่หลังเสร็จสิ้น เพื่อป้องกันอะไร
- โรคหัด
  - โรคติดเชื้อหรือเชื้อรา
  - โรคอ้วน
๙. เราควรให้ร่างกายปรับตัวกี่สัปดาห์
- ๑ สัปดาห์
  - ๒ สัปดาห์
  - ๑ - ๒ สัปดาห์

อ่านนิทานต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อที่ ๑๐

เสื้อกับไก่ป่า

เสื้อตัวหนึ่งอยากกินไก่ป่ามากจึงแกล้งถามด้วยอุบายว่า ไก่ตัวนั้นชั้นเสียงดัง เพราะเป็นตัวเมีย ใช่หรือไม่ ไก่ป่าหลงกล จึงหลับตาโง่คอขันทันที เสื้อจึงฉวยโอกาส จับคอไก่แล้วพาวิ่งไป ชาวนาจึงตะโกนร้องว่า เสื้อขโมยไก่ของตน ไก่จึงหลอกให้เสื้อร้อง บอกชาวบ้านว่า ไก่ตัวนี้เป็นของขำมิใช่ชาวบ้าน เสื้อเจ้าเล่ห์คิดว่าตนฉลาดแต่ที่แท้ยังขาดความเฉลียว ดังนั้นมันจึงอ้าปากร้องบอกชาวบ้านตามที่ไก่แนะนำ ไก่จึงได้รับบิน ออกจากปากหนีไปในป่าอย่างรวดเร็วแล้วหัวเราะเยาะเสื้อเป็นการใหญ่

๑๐. นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า
- ความงามที่คงทนยั่งยืน ย่อมเป็นความงามที่แท้จริง
  - ช่วยคนที่ยังไม่ตาย ย่อมเป็นที่น่านับถือกว่าช่วยคนที่ตายไปแล้ว
  - ถ้าพูดมากไป ก็อาจทำให้เสียของดีที่อยู่ในกำมือแล้วได้

เฉลย

1.ก	2.ค	3.ข	4.ก	5.ข	6.ก	7.ค	8.ข	9.ค	10.ค
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ การเขียน

การเขียน หมายถึง การถ่ายทอดความรู้สึกรู้สึกนึกคิดและความต้องการของบุคคลออกมาเป็นสัญลักษณ์ คือ ตัวอักษร เพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ จากความข้างต้น ทำให้มองเห็นความหมายของการเขียนว่า มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน เช่น นักเรียน ใช้การเขียนบันทึก ความรู้ ทำแบบฝึกหัดและตอบข้อสอบบุคคลทั่วไป ใช้การเขียนจดหมาย ทำสัญญา พิณยกรรมและคำประกัน เป็นต้น พ่อค้า ใช้การเขียนเพื่อโฆษณาสินค้า ทำบัญชี ใบสั่งของ ทำใบเสร็จ รับเงิน แพทย์ ใช้บันทึกประวัติคนไข้เขียนใบสั่งยาและอื่นๆ เป็นต้น

* ลักษณะผู้เขียน

ผู้เขียนนับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความคิด ของผู้เขียนเป็นจุดกำเนิดที่ทำให้เกิดการเขียนขึ้น ดังนั้นจึงกล่าวถึง ลักษณะของผู้เขียน ได้ดังนี้

๑. มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ และจินตนาการ
๒. มีความรอบรู้ เพราะความรู้เปรียบเสมือนวัตถุดิบ
๓. เลือกเนื้อหาและใช้ภาษาได้ถูกต้อง และเหมาะสมตามหลักการใช้ภาษา
๔. หลีกเลี่ยงการแสดงความคิดเห็น ที่จะทำให้อื่นหรือตัวเองเดือดร้อน
๕. ลักษณะท่าทาง ผู้เขียนนอกจากมีความคิด ความรู้ และความสามารถ บุคลิกลักษณะ ท่าทางในการนั่ง การวางมือ การจับปากกาดินสอ ผู้เขียนต้องเข้าใจและปฏิบัติให้ถูกต้องเพื่อสุขภาพของผู้เขียนเอง
๖. ลายมือของผู้เขียน เขียนให้ถูกต้อง เป็นระเบียบ สะอาดและชัดเจน

๗. จรรยาบรรณผู้เขียน หมายถึง มารยาท เช่น การให้เกียรตินักเขียนโดยลงชื่อเจ้าของผลงานที่เราลอกหรือเอาแนวคิดของเขามาทุกครั้ง

๔.๑ หลักการเขียน

เนื่องจากหลักการเขียนเป็นทักษะที่ต้องเอาใจใส่ฝึกฝนอย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดความรู้ ความชำนาญ และป้องกันความผิดพลาด ดังนั้น ผู้เขียนจึงจำเป็นต้องใช้หลักในการเขียนดังต่อไปนี้

๑. มีความถูกต้อง คือ ข้อมูลถูกต้อง ใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมตามกาลเทศะ
๒. มีความชัดเจน คือ ใช้คำที่มีความหมายชัดเจน รวมถึงประโยคและถ้อยคำสำนวนเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ตรงตามจุดประสงค์
๓. มีความกระชับและเรียบง่าย คือ รู้จักเลือกใช้ถ้อยคำธรรมดาเข้าใจง่าย ไม่ฟุ่มเฟือยเพื่อให้ได้ใจความชัดเจน กระชับ ไม่ทำให้อ่านเกิดความเบื่อหน่าย
๔. มีความประทับใจ โดยการใช้คำให้เกิดภาพพจน์ อารมณ์และความรู้สึกประทับใจ มีความหมายลึกซึ้งกินใจ ชวนติดตามให้อ่าน
๕. มีความไพเราะทางภาษา คือ ใช้ภาษาสุภาพ มีความประณีตทั้งสำนวนภาษาและลักษณะเนื้อหา อ่านแล้วไม่รู้สึกรำคาญ
๖. มีความรับผิดชอบ คือ ต้องแสดงความคิดเห็นอย่างสมเหตุสมผล มุ่งให้เกิดความรู้และทัศนคติอันเป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น

นอกจากหลักการเขียนที่จำเป็นต่อการเขียนแล้ว สิ่งที่มีความจำเป็นอีกประการหนึ่งคือกระบวนการคิดกับกระบวนการเขียนที่จะต้องดำเนินควบคู่ไปกับหลักการเขียน เพื่อที่จะทำให้สามารถเขียนได้ดียิ่งขึ้น

ในหน่วยที่ ๔ นี้ จะเป็นการทบทวนและฝึกทักษะทางการเขียนของน้องๆ นักเรียนให้มีประสิทธิภาพทางการเขียนมากขึ้น และแบบฝึกหัดอื่นๆ เพิ่มเติม เพื่อเป็นการฝึกให้มีทักษะทางด้านภาษาไทยมากยิ่งขึ้น

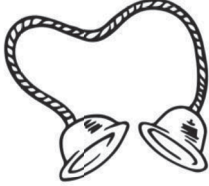
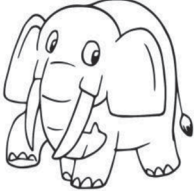
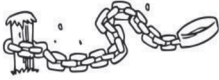
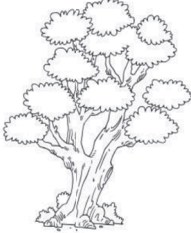

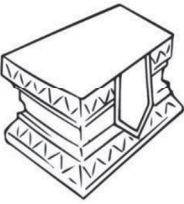

พยัญชนะในภาษาไทย

แบบฝึกหัดที่ ๑

คำชี้แจง : จงเขียนพยัญชนะในภาษาไทยให้ตรงกับรูปภาพที่กำหนดให้

***ใส่รูปภาพ ก - ฮ (เช่น รูปไก่ รูปไข่)

		
ก	ข	ช
		
ค	ด	ต

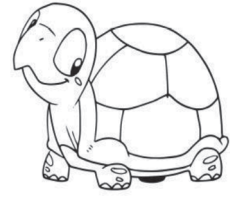
		
ଂ	ଞ	ଝ
		
ଞ	ଞ	ଞ
		
ଞ	ଞ	ଞ
		
ଞ	ଞ	ଞ

ณ

ด

ต

ถ

ท

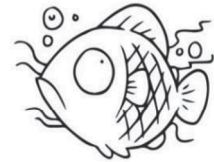
ธ

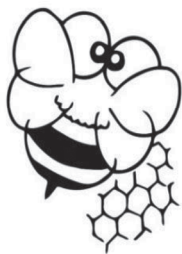
น

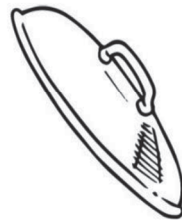
บ

ป

ผ

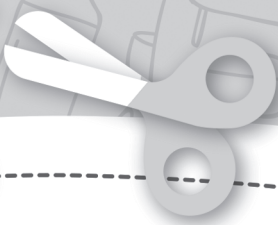
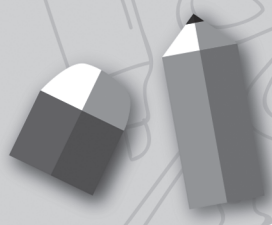

ฝ

พ

		
ฟ	ภ	ม
		
ย	ร	ล
		
ว	ศ	ษ
		
ถ	ท	ฬ

୦୦୦

	
<p>୦</p>	<p>୧</p>

แบบฝึกหัดที่ ๒

คำชี้แจง : เติมพยัญชนะที่หายไปให้สมบูรณ์

ตัวอย่าง   หิ_ะ   =   หิมะ

๑. ดอกบัว
๒. สายน้ำ
๓. เจียบเหงา
๔. แสงไฟ
๕. หิงห้อย
๖. ทองคำ
๗. หลังบ้าน
๘. ชักผ้า
๙. มะเขือ
๑๐. ตะปู

*สระในภาษาไทย

แบบฝึกหัดที่ ๑

คำชี้แจง : ให้นักเรียนนำคำที่ให้ มาแยกส่วน พยัญชนะต้น และ สระ ให้ถูกต้อง

ยกตัวอย่างเช่น

คำ	พยัญชนะต้น	สระ
ขับ	ข	อะ

คำ	พยัญชนะต้น	สระ
๑. ฝั่ง	ฝ	ิง
๒. สวม	ส	ัว
๓. เรียน	ร	เียน
๔. แก้ว	ก	แ
๕. เพื่อน	พ	เือน
๖. ต่ำ	ต	ำ
๗. สุก	ส	ุ
๘. ตา	ต	า
๙. โคร่ง	คร	อง
๑๐. รีด	ร	ีด

แบบฝึกหัดที่ ๔

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเรียงคำให้เป็นประโยค

ยกตัวอย่างเช่น   นิด เรียน มาก เก่ง =   นิดเรียนเก่งมาก

๑. ใช้ ชื้อ ยา แก้ว ยาย

= _____ ยายชื้อยาแก้วใช้ _____

๒. มั่ง คุด พ่อ ปีน ต้น

= _____ พ่อปีนต้นมั่งคุด _____

๓. ทุง ฉั่น นา แม่ ไป และ ปู ที่ จับ

= _____ แม่และฉั่นไปจับปูที่ทุ่งนา _____

๔. คราบ เลอะ เสื้อ กาแฟ ฉั่น ของ

= _____ เสื้อของฉั่นเลอะคราบกาแฟ _____

๕. ปู่ มี บ้าน ไก่ เยอะแยะ ของ ที่

= _____ ที่บ้านปู่มีไก่เยอะแยะ _____

* สระลดรูป

แบบฝึกหัดที่ ๑

คำชี้แจง : เขียนคำที่มีสระลดรูปให้ถูกต้อง

ยกตัวอย่างเช่น

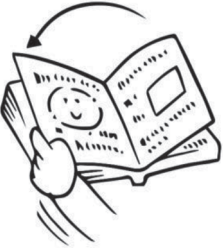

สะกดว่า	เขียนเป็น
ค + โ-ะ + น	คน

อ่านว่า	เขียนเป็น
๑. ฅ + โ-ะ + ง	ฅง
๒. ก + โ-ะ + ด	กด
๓. น + โ-ะ + ม	นม
๔. ล + โ-ะ + ม	ลม
๕. ช + โ-ะ + น	ชน
๖. ผ + โ-ะ + ม	ผม
๗. จ + โ-ะ + บ	จบ
๘. ฟ + โ-ะ + น	ฟน

แบบฝึกหัดที่ ๒

คำชี้แจง : เติมคำที่อยู่ในสี่เหลี่ยมต่อไปในช่องว่างให้ตรงกับรูปภาพ

เติม   เปิด   เดิน   เขียน   เงิน

		
เติม	เขียน	เงิน
		
เปิด	เดิน	

* สระเปลี่ยนรูป

แบบฝึกหัดที่ ๑

คำชี้แจง : เขียนคำอ่านลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

ยกตัวอย่างเช่น

สะกดว่า	เขียนเป็น
อ + ะ + ม	อัม

สะกดว่า	เขียนเป็น
๑. ก + ะ + ก	กัก
๒. ข + ะ + ง	ขัง
๓. ค + ะ + น	คั่น
๔. จ + ะ + ด	จัด
๕. ฃ + ะ + ฐ	จัฐ
๖. ด + ะ + บ	ดับ

แบบฝึกหัดที่ ๒

คำชี้แจง : จงเติมคำที่ถูกต้องลงในช่องว่าง

ตัวอย่าง

พ่อของฉันเติมน้ำจนเต็มโอ่ง

เคล็ด เร็ว เป็น เด็ก เซ็น

๑. แม่ของฉันมี_เคล็ด_ลับในการทำอาหาร
๒. พ่อของพี่ป่านทำอาชีพ_เป็น_ตำรวจ
๓. คุณพยาบาล_เซ็น_รถผู้ป่วยไปที่ห้องฉุกเฉิน
๔. ฉันมองดู_เด็ก_คนนั้นกินขนม
๕. วันนี้ฉันกับเพื่อนแข่งกันกิน_เร็ว_ที่โรงอาหาร

* อักษรนำ

แบบฝึกหัดที่ ๑

คำชี้แจง : จงเติมคำที่กำหนดให้ลงในช่องว่าง

ยกตัวอย่างเช่น   พวกเราอาศัยอยู่ในประเทศไทย

อย่า   อยู่   อย่าง   อยากร

๑. ฉันอาศัย   ___ อยู่ ___   ในหมู่บ้านฟ้าสวย
๒. แม่เป็นแบบ   ___ อย่าง ___   ที่ดีให้กับลูกๆ
๓. พี่สาวของฉัน   ___ อยากร ___   ได้ปากกาด้ามใหม่
๔. พ่อสอนว่า   ___ อย่า ___   พุดโกหก
๕. คุณครูบอกว่า   ___ อย่า ___   ปีนต้นไม้
๖. ป้านางร่ำรวยมีฐานะความเป็น   ___ อยู่ ___   ที่ดีกว่าใคร
๗. ในวันหยุดนี้ฉัน   ___ อยากร ___   ไปเที่ยวสวนสนุก
๘. ฉันมีของสะสมหลาย   ___ อย่าง ___
๙. พี่ทำงาน   ___ อยู่ ___   ในสวนสัตว์
๑๐. ฉัน   ___ อยากร ___   กินกล้วยเดี่ยวป่าบัว

แบบฝึกหัดที่ ๒

คำชี้แจง : ให้นำคำต่อไปนี้ไปแต่งประโยค

ยกตัวอย่างเช่น   หมอ   =   วันนี้ฉันป่วย ฉันจึงไปหาหมอ

๑. หมู   = ...

๒. หวาน   = ...

๓. หนอน   = ...

๔. แหวน   = ...

๕. หลับ   = ...

๖. หยิบ   = ...

๗. หวี   = ...

๘. หยึง   = ...

๙. ไหว้   = ...

๑๐. หนึ่ง   = ...

ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของอาจารย์ / ครูผู้ตรวจงาน*

แบบฝึกหัดที่ ๓

คำชี้แจง : ให้ทำเครื่องหมาย ✕ ทับคำควบกล้ำ แล้วนำไปใส่ในช่องว่าง

ตัวอย่าง	ครอบครัว	บิน	มะนาว	ปรับปรุง
ชอบ	เพลิดเพลิน	เพลง	สิงโต	ปลุกฝึก
กล้วย	หอย	แตง	กราบ	วันอังคาร
พีน	ครก	พลอย	ภาพ	กวาง

เติมคำควบกล้ำ

กล้วย	ครอบครัว	เพลง	กราบ	ปรับปรุง
ครก	เพลิดเพลิน	พลอย	กวาง	-

แบบฝึกหัดที่ ๔

คำชี้แจง : ให้เลือกคำที่กำหนดมาเติมในช่องว่างให้ถูกต้องและมีความหมาย

ตัวอย่าง

สมุด	สมุท
------	------

สมุด	สมุท
------	------

ปกสมุด

1.

พริก	พลิก
------	------

พริก	พลิก
------	------

น้ำพริก

2.

แครง	แคง
------	-----

แครง	แคง
------	-----

หอยแครง

3.

ขวาน	ขวัญ
------	------

ขวาน	ขวัญ
------	------

ของขวัญ

4.

เศร้า	เหงา
-------	------

เศร้า	เหงา
-------	------

โศกเศร้า

5.

สาย	ทราย
-----	------

สาย	ทราย
-----	------

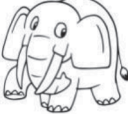
หาดทราย

* การใช้พยัญชนะ ส ศ ษ ช ซ ฉ

แบบฝึกหัดที่ ๑

คำชี้แจง : เขียนคำให้ตรงกับรูปภาพที่กำหนด

๑. = ...เสือ.....
๒. = ...จิ้ง.....
๓. = ...เชือก.....
๔. = ...ลูกศร.....
๕. = ...ฤๅษี.....
๖. = ...ท่อนซุง.....
๗. = ...ส้ม.....
๘. = ...ช้าง.....

แบบฝึกหัดที่ ๓

คำชี้แจง : เติมตัวอักษร ส ศ ษ ซ ช ฌ ลงในช่องว่างของแต่ละคำต่อไปนี้ให้ถูกต้อง
ตัวอย่าง   ใ_มอ   -   เสมอ

๑. ตลาด
๒. ธงชาติ
๓. ชบเซา
๔. แชนด์วิช
๕. เฉาก๊วย
๖. ชาดก
๗. สงสาร
๘. เศรษฐกิจ
๙. สามัคคี
๑๐. ศีรษะ
๑๑. เกเร
๑๒. พรรษา

* คำที่มีักออกเสียงผิด

แบบฝึกหัดที่ ๑

คำชี้แจง : จงเขียนคำอ่านของคำต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

ตัวอย่าง	กรรมวิธี	อ่านว่า	ก่า - มะ - วิ - ที
๑. กลวิธี	อ่านว่า	.....กน - ละ - วิ - ที	
๒. ขัดสมาธิ	อ่านว่า	.....ขัด - สะ - หมาด.....	
๓. คุณค่า	อ่านว่า	.....คุณ - ค่า	
๔. ชาติภูมิ	อ่านว่า	.....ชาติ - ตี- พุม, ชาติ - พุม.....	
๕. มณฑป	อ่านว่า	.....มน - ดบ	
๖. เมรุ	อ่านว่า	.....เมน.....	
๗. วุฒิ	อ่านว่า	.....วุต, วุต - ที.....	
๘. เศรษฐี	อ่านว่า	.....เสด - ถี.....	
๙. สุจริต	อ่านว่า	.....สุ - จะ- หริด	
๑๐. อุดมภูมิ	อ่านว่า	...อุน - นะ- หะ- พุม, อุน - หะ - พุม.....	

แบบฝึกหัดที่ ๒

คำชี้แจง : จงตอบว่าคำต่อไปนี้ใช้สระใดในภาษาไทยในการออกเสียง

ตัวอย่าง   ทนาว   สระที่ใช้ออกเสียงคือสระ   อา

๑. เสื่อ   สระที่ใช้ออกเสียงคือสระ..... เ.....
๒. หิว   สระที่ใช้ออกเสียงคือสระ..... -.....
๓. เหว   สระที่ใช้ออกเสียงคือสระ..... เ.....
๔. อ่าง   สระที่ใช้ออกเสียงคือสระ..... -.....
๕. โกรธ   สระที่ใช้ออกเสียงคือสระ..... โ.....
๖. กุ้ง   สระที่ใช้ออกเสียงคือสระ..... -.....
๗. แข็ง   สระที่ใช้ออกเสียงคือสระ..... แ.....
๘. เรอ   สระที่ใช้ออกเสียงคือสระ..... เ.....
๙. เป่า   สระที่ใช้ออกเสียงคือสระ..... เ.....
๑๐. เปลี่ยน   สระที่ใช้ออกเสียงคือสระ..... เ.....

*คำที่มักเขียนผิด

แบบฝึกหัดที่ ๑

คำชี้แจง : ให้เขียนแก้ไขคำผิดต่อไปนี้ให้เป็นคำที่ถูกต้อง

ตัวอย่าง	มงกฏ	แก้ไขเป็น	มงกฏ
๑. ผักไฝ		แก้ไขเป็น	.....ผักไฝ.....
๒. ประปา		แก้ไขเป็น	.....ประปา.....
๓. คำนวน		แก้ไขเป็น	.....คำนวน.....
๔. กระทบ		แก้ไขเป็น	.....กระทบ.....
๕. เล็กลา		แก้ไขเป็น	.....เล็กลา.....
๖. บทบาท		แก้ไขเป็น	.....บทบาท.....
๗. กระทบ		แก้ไขเป็น	.....กระทบ.....
๘. กระทบ		แก้ไขเป็น	.....กระทบ.....
๙. ปราบฏ		แก้ไขเป็น	.....ปราบฏ.....
๑๐. รสชาติ		แก้ไขเป็น	.....รสชาติ.....

แบบฝึกหัดที่ ๒

คำชี้แจง : เขียนเส้นใต้คำที่ถูกต้อง

ตัวอย่าง

<u>ผาสุก</u>	ผาสุข
--------------	-------

ข้อที่	คำ	คำ
๑.	<u>โน้ต</u>	โน้ต
๒.	<u>พรรณนา</u>	พรรณา
๓.	กาละเทศะ	<u>กาลเทศะ</u>
๔.	<u>กะโหลก</u>	กระโหลก
๕.	<u>น้ำแข็งใส</u>	น้ำแข็งใส
๖.	บิณฑบาตร	<u>บิณฑบาต</u>
๗.	อธิฐาน	<u>อธิษฐาน</u>
๘.	โหมย	<u>ขโมย</u>
๙.	<u>ชะลอ</u>	ชลอ
๑๐.	<u>เกสร</u>	เกษร

*อ่านจับใจความ

แบบฝึกหัดที่ ๑

คำชี้แจง : เขียนแยกส่วนประกอบของประโยคลงในช่องว่างของตารางให้ถูกต้อง

ตัวอย่าง   แหม่มพิมพ์รายงานอยู่ในห้องสมุดอย่างตั้งใจ

ใคร	ทำอะไร	ที่ไหน	อย่างไร
แหม่ม	พิมพ์รายงาน	ที่ห้องสมุด	อย่างตั้งใจ

๑. แหม่มอ่านหนังสือที่โต๊ะอย่างตั้งใจ
๒. มุกซีจักรยานรอบบ้านอย่างว่องไว
๓. คุณพ่อทำกับข้าวในครัวอย่างกระฉับกระเฉง

ใคร	ทำอะไร	ที่ไหน	อย่างไร
๑. แหม่ม	อ่านหนังสือ	ที่โต๊ะ	อย่างตั้งใจ
๒. มุก	ซีจักรยาน	รอบบ้าน	อย่างว่องไว
๓. คุณพ่อ	ทำกับข้าว	ในครัว	อย่างกระฉับกระเฉง

แบบฝึกหัดที่ ๒

คำชี้แจง : อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม

น้อง ๆ รู้จักใช้เวลาว่างปลูกผักผลไม้ในที่ว่างเหล่านั้น ก็จะได้มีผักผลไม้สดๆ ไว้รับประทานเป็นผักผลไม้ที่ปลอดสารพิษ ซึ่งมีคุณค่าทางอาหารและยังเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายในครอบครัวและยังได้ออกกำลังกาย ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์อีกด้วย

จงตอบคำถาม

๑. การรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์อย่างไร

ตอบ.....

๒. การปลูกผักรับประทานเองมีผลดีอย่างไร

ตอบ.....

๓. นักเรียนคิดว่าถ้าจะต้องปลูกผักหรือผลไม้ นักเรียนอยากปลูกอะไร

ตอบ.....

ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของอาจารย์ / ครูผู้ตรวจงาน

แบบฝึกหัดที่ ๓

คำชี้แจง : อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม

ปลาหายใจด้วยเหงือกและว่ายน้ำได้ด้วยครีบ ปลาที่เราเลี้ยงไว้ดูเล่น ได้แก่ ปลาทอง ปลาการ์ตูน ปลากัด ปลาเทวดา ปลาหมอ เป็นต้น ส่วนปลาที่เราเลี้ยงไว้เป็นอาหาร ได้แก่ ปลานิล ปลาหับทิม ปลาดุก เป็นต้น ซึ่งเป็นปลาน้ำจืด แต่ที่เรารับประทานกันบ่อย ๆ คือ ปลาหู ปลาแซลมอน ซึ่งเป็นปลาทะเล

จงตอบคำถามต่อไปนี้

๑. ปลาหายใจด้วยอะไร

ตอบ.....

๒. ถ้าปลาไม่มีครีบจะเป็นอย่างไร

ตอบ.....

๓. ยกตัวอย่าง ปลาเลี้ยงไว้ดูเล่น

ตอบ.....

๔. ยกตัวอย่าง ปลาเลี้ยงไว้เป็นอาหาร

ตอบ.....

๕. ปลาชนิดใด ไม่ใช่ปลาน้ำจืด

ตอบ.....

ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของอาจารย์ / ครูผู้ตรวจงาน*

ส่วนที่ ๔ ส่วนสรุปท้ายหน่วยของเรื่อง

สรุปความรู้ท้ายหน่วยที่ ๔

หน่วยที่ ๔ เป็นความรู้ที่เกี่ยวกับหลักของการเขียน ฝึกการเขียน คิดหาคำมาเติมให้ถูกต้อง

การเขียน คือการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดและความต้องการของบุคคลออกมาเป็นสัญลักษณ์ คือ ตัวอักษร เพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ จากความข้างต้น ทำให้มองเห็นความหมายของการเขียนว่า มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน เช่น นักเรียน ใช้การเขียนบันทึก ความรู้ ทำแบบฝึกหัดและตอบข้อสอบบุคคลทั่วไป ใช้การเขียนจดหมาย ทำสัญญา พิณยกรรมและคำประกัน เป็นต้น พ่อค้า ใช้การเขียนเพื่อโฆษณาสินค้า ทำบัญชี ใบสั่งของ ทำใบเสร็จ รับเงิน แพทย์ ใช้บันทึกประวัติคนไข้เขียนใบสั่งยาและอื่นๆ เป็นต้น

ลักษณะของผู้เขียนที่ดี มีดังนี้

๑. มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ และจินตนาการ
๒. มีความรอบรู้ เพราะความรู้เปรียบเสมือนวัตถุดิบ
๓. เลือกเนื้อหาและใช้ภาษาได้ถูกต้อง และเหมาะสมตามหลักการใช้ภาษา
๔. หลีกเลี่ยงการแสดงความคิดเห็น ที่จะทำให้ผู้อื่นหรือตัวเองเดือดร้อน
๕. ลักษณะท่าทาง ผู้เขียนนอกจากมีความคิด ความรู้ และความสามารถ บุคลิกลักษณะ ท่าทางในการนั่ง การวางมือ การจับปากกาดินสอ ผู้เขียนต้องเข้าใจและปฏิบัติให้ถูกต้องเพื่อสุขภาพของผู้เขียนเอง

ฉะนั้นน้องๆ นักเรียนควรมั่นฝึกฝนทักษะทางด้านการอ่านและการเขียน ฝึกสังเกต คิด อ่าน ให้รอบคอบ จึงจะเป็นนักอ่านนักเขียนที่ดีในอนาคตต่อไป

ส่วนที่ ๕ เสริมการเรียนรู้ง่ายๆ สั้นๆ เพื่อที่ครูผู้สอนได้นำไปใช้ในการเรียนการสอน

๕.๑ การเขียน ครูสามารถให้ห้องๆ นักเรียนเขียนตามจินตนาการ ดูความสร้างสรรค์
ของเด็ก ดูพัฒนาการของเด็ก ครูสามารถเสริมตามความเหมาะสมได้

๕.๒ อาจมีบัตรคำเพิ่มเติมเสริมความรู้ให้เด็กๆ ได้

๕.๓ แบบทดสอบหลังเรียน เพิ่มเติมความรู้ให้ห้องๆ นักเรียนได้เข้าใจในสิ่งที่ได้เรียน
ในเนื้อหาข้างต้น

ส่วนที่ ๖ แบบทดสอบหลังเรียน

แบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔

การเขียน

คำชี้แจง : ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท X หน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. คำ “ ฉันทช่วยแม่เลี้ยงจาน ” ประสมด้วยสระใดบ้าง
  - ก. สระ อะ – อัว – เอ – อา - อะ
  - ข. สระ อะ – อัว – แอ – อา - อา
  - ค. สระ อะ – อัว - แอะ – เอ - อา
๒. ข้อใดสะกดคำว่า “ ธนบัตร ” ได้ถูกต้อง
  - ก. ธะ – นะ – บัด
  - ข. ทะ – นะ – บัด
  - ค. ทะ - บัด
๓. “ พลอยใสชอบกินผัก ” คำใดเป็นสระเปลี่ยนรูป
  - ก. ผัก
  - ข. พลอย
  - ค. กิน
๔. ข้อใดต่อไปนี้เป็นคำควบกล้ำทั้งหมด
  - ก. แปรง , เกரியบ , ฉันท
  - ข. กรง , กวาง , กาบ
  - ค. พริก , ควาย , ครก

๕. ข้อใดต่อไปนี้มีหมายถึง พระเจ้าแผ่นดิน

- ก. กษัตริย์
- ข. ษัตริย์
- ค. กระษัตริย์

๖. คำใดต่อไปนี้มีข้อใดเขียนถูกต้อง

- ก. ชื่อสัตว์
- ข. ชื่อสัตว์
- ค. ชื่อสัตว์

๗. คำว่า”ประถมศึกษา”อ่านว่าอย่างไร

- ก. ปะ - ถม - สีก - สา
- ข. ประ - ถม - มะ - สีก - สา
- ค. ปะ - ถม - มะ - สีก - สา

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ๘ - ๙

ออกกำลังกายหน้าร้อน

การออกกำลังกายหน้าร้อน ควรลดเปลี่ยนเสื้อผ้าทันทีหลังเสร็จสิ้น เพื่อป้องกันโรคติดเชื้อหรือเชื้อราที่เกิดขึ้นได้ สำหรับนักท่องเที่ยวที่ไม่คุ้นเคยกับอากาศร้อนอย่าเพิ่งออกกำลังกายหักโหม ให้ร่างกายได้มีการปรับตัวอย่างน้อย ๑ - ๒ สัปดาห์เสียก่อน

(Fit with the Brain สืบค้นเมื่อ 18 กุมภาพันธ์ 2563)

๘. เราควรผลิตเสื้อกันที่หลังเสร็จสิ้น เพื่อป้องกันอะไร

- ก. โรคหัด
- ข. โรคอ้วน
- ค. โรคติดเชื้อหรือเชื้อรา

๙. เราควรให้ร่างกายปรับตัวกี่สัปดาห์

- ก. ๑ - ๒ สัปดาห์
- ข. ๑ สัปดาห์
- ค. ๒ สัปดาห์

อ่านนิทานต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อที่ ๑๐

เสื่อกับไก่ป่า

เสื่อตัวหนึ่งอยากกินไก่ป่ามากจึงแกล้งถามด้วยอุบายว่า ไก่ตัวนั้นชั้นเสียงดังเพราะเป็นตัวเมีย ใช่หรือไม่ ไก่ป่าหลงกล จึงหลับตาโก่งคอขันทันที เสื่อจึงฉวยโอกาสสังขโมยไก่แล้วพาวิ่งไป ชวนนาจึงตะโกนร้องว่า เสื่อขโมยไก่ของตน ไก่จึงหลอกให้เสื่อร้องบอกชาวบ้านว่า ไก่ตัวนี้เป็นของขำมิใช่ชาวบ้าน เสื่อเจ้าเล่ห์คิดว่าตนฉลาดแต่ที่แท้ยังขาดความเฉลียว ดังนั้นมันจึงอ้าปากร้องบอกชาวบ้านตามที่ไก่แนะนำ ไก่จึงได้รับบินออกจากปากหนีไปในป่าอย่างรวดเร็ว แล้วหัวเราะเยาะเสื่อเป็นการใหญ่

๑๐. นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า

- ก. ความงามที่คงทนยั่งยืน ย่อมเป็นความงามที่แท้จริง
- ข. ถ้าพูดมากไป ก็อาจทำให้เสียของดีที่อยู่ในกำมือแล้วได้
- ค. ช่วยคนที่ยังไม่ตาย ย่อมเป็นที่น่านับถือกว่าช่วยคนที่ตายไปแล้ว

เฉลย	1.ข	2.ข	3.ก	4.ค	5.ก	6.ค	7.ข	8.ค	9.ก	10.ข
------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------

แบบฝึกหัดเสริมทักษะพัฒนาทางการอ่านการเขียนและคิดวิเคราะห์ เป็นแบบฝึกหัดที่จะย้ำเตือนความจำ และทบทวนความรู้ความสามารถของน้องๆ นักเรียนอีกครั้ง ไม่ว่าจะเป็นการวาดภาพให้ตรงกับคำ การเติมคำ หรือแม้กระทั่ง การฝึกหัดคัดลายมือให้ถูกต้องสวยงาม ทั้งนี้จะเป็นการพัฒนาทักษะทางด้าน ภาษาไทยของน้องๆ นักเรียนให้มีความแม่นยำ ถูกต้องตามหลักภาษาไทย ดังนี้

แบบฝึกหัดเสริม เตือนความจำที่ ๑

คำสั่ง จงให้นักเรียนวาดภาพตามคำที่กำหนดให้

เห็ด

เห็ด

กระต่าย

กระต่าย

ต้นไม้

ผลไม้

รถยนต์

คุณย่า

พระจันทร์

แบบฝึกหัดเสริม เตือนความจำที่ ๒

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเติมเครื่องหมาย ✓ หน้าคำที่เขียนถูกต้อง

☒ นะคะ	☐ นะคะ
☐ ผไท	☒ ไผท
☐ ทะแยง	☒ ทแยง
☐ คนอง	☒ คนอง
☒ ฝักไฝ	☐ ฝักไฝ
☐ ซโลม	☒ ซะโลม
☐ ไต้เท้า	☒ ไต้เท้า
☒ สไบ	☐ สะไบ
☐ เหลวไหล	☒ เหลวไหล
☒ สังกะต	☐ สังกะตุ
☐ จักจั่น	☒ จักจั่น

แบบฝึกหัดเสริม เตือนความจำที่ ๓

คำชี้แจง : จงระบายสีพระอาทิตย์ตรงคำที่ถูกต้องเป็นสีฟ้า คำที่ผิดเป็นม่วง

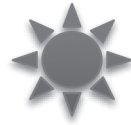
กะเทย

ปีศาจ

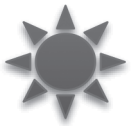
ตะกร้า

สะอาด

อนุญาต

จึกจั่น

ไต้หวัน

ไต้ฝุ่น

ฝึกเขียน เลียนแบบ ลายมือสวย

เรียงร้อยด้วย ถ้อยคำให้ สวยงาม

แบบคัดลายมือที่ ๑

ฝึกคัดลายมือตามคำ

กระจง

กระจาด

กระเจี๋ยบ

.....
 .....

กระแซะ

กระดอง

กระตึก

.....
 .....

จวน

จอง

จอบ

.....
 .....

จอม

จັก

จาง

.....
 .....

แบบคัดลายมือที่ ๒

เด็กน้อย

เด็กเอ๋ย เด็กน้อย

ความรู้ เรายังด้อย เร่งศึกษา

เมื่อเติบโตใหญ่ เราจะได้ มีวิชา

เป็นเครื่องหา เลี้ยงชีพ สำหรับตน

ได้ประโยชน์ หลายสถาน เพราะการเรียน

จงพากเพียร ไปเถิด จะเกิดผล

ถึงลำบาก ตรากตรำ ก็จำทน

เกิดเป็นคน ควรหมั่น ขยันเอย

วิชาภาษาไทย บทอ่านอาชยานชั้น ป.3. เด็กเอ๋ย เด็กน้อย .

แบบคัดลายมือที่ ๓

วิชาหนาเจ้า

เกิดมาเป็นคน หนังสือเป็นต้น วิชาหนาเจ้า

ถ้า मैंไม่รู้ อดสูายเขา

เพื่อนฝูงเยาะเย้า ว่าเง่าว่าง

บางคนเกิดมา ไม่รู้วิชา เคอะอยู่จนโต

ไปเป็นข้าเขา เพราะเขาเง่าว่าง

บ้างเป็นคนโง่ เทียวขอก็มี

ถ้ารู้วิชา ประเสริฐหนักหนา ชูหน้าราศี

จะไปแห่งใด มีคนปราณี

ยากไร้ไม่มี สวัสดิ์มงคล

วิชาภาษาไทย บทอ่านอาชยานชั้น ป.3 วิชาหนาเจ้า

แบบคัดลายมือที่ ๔

มาตราแม่ กน

ตัวสะกดมาตราในแม่	กนอย่าสับสน หกตัว จำไว้
มี ณ เณร ล ลิง ร เรือ พายไป	น หนูไซ้ร้ ญ หญิงไทย พ จุฬเดินเวียนวน
ปิ่นกล และรถยนต์	บนถนน สับสน จลาจล เริงสราญ
ปลาвах มั่นว่ายวน	บุญคุณล้นดลจิตคิดพากเพียร

แบบคัดลายมือที่ ๕

เป็นมนุษย์เป็นได้เพราะใจสูง
 เหมือนหนึ่งยังมีดีที่แววชน
 ถ้าใจต่ำเป็นได้แค่เพียงคน
 ย่อมเสียทีที่ตนได้เกิดมา

แบบคัดลายมือที่ ๖

หนูดีไว้มเมีย อย่างจ้วเจียเสียเวลา

หนูดาเขาแวะมา ชวนตามหาไก่ตัวเมีย

สีเทาตัวเตี้ยเตี้ย ไก่ตัวเมียตัวสีเทา

แบบคัดลายมือที่ ๗

คัดลายมือเป็นคำ

สมบัติ	ละเอียด	ยี่ราฟ	อันตรราย	เหมาะสม
สำคัญ	วรรณกรรม	แมลงปอ	โอกาส	ไอศกรีม
รุ่งเรือง	มรดก	อบอุ่น	หลอกลวง	สวัสดี

*** คัดลายมือ ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

เสริมการเรียนรู้

๑. ครูอ่านบทกลอนให้นักเรียนฟังแล้ว ให้นักเรียนเขียน อ่าน ตาม
๒. ครูอ่านคำ ให้นักเรียนเขียนตามคำบอก ๑๐ คำ ๒๐ คำ ใช้เป็นคะแนนเก็บได้
๓. การคัดลายมือ ครูดูแล แนะนำนักเรียน ชื่นชม ให้รางวัล รวมไปถึงการพูดถึงการแข่งขันทักษะการคัดลายมือยอดเยี่ยมได้ เพื่อเป็นแรงกระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในเรื่องของการเรียน (คัดลายมือ) ได้
๔. ครูมีบัตรคำให้นักเรียนเพื่อใช้เสริมเรื่องของการอ่านการเขียนได้

สนับสนุนโดย โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น
โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

รายชื่อคณะกรรมการ

จัดทำหนังสือโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น
โดยมีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายเป็นพี่เลี้ยง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ :

ลดปัญหาการอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ของเด็กไทย
ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และทักษะชีวิต

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรชัย มุ่งไธสง

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ประธานที่ปรึกษา

๒. รองศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ ต้วนคร

รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ที่ปรึกษา

๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จรัส กลิ่นหนู

รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ที่ปรึกษา

๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทัศน์ คล้ายสุวรรณ

รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ที่ปรึกษา

๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยิ่งศักดิ์ เพชรนิล

รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ที่ปรึกษา

๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปฏิพันธ์ อุทยานกุล

คณบดีคณะมนุษยศาสตร์

ประธานกรรมการ

๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วราภรณ์ ศรีนาราช

รองคณบดีคณะมนุษยศาสตร์

กรรมการ

๘. อาจารย์มณี จำปาแพง

รองคณบดีคณะมนุษยศาสตร์

กรรมการ

๙. อาจารย์ ดร.น่านฟ้า จันทะพรม

รองคณบดีคณะมนุษยศาสตร์

กรรมการ

๑๐. อาจารย์ ดร.อภิญา จิตมโนวรรณ

อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์

กรรมการ

๑๑. อาจารย์ ดร.เบญจมาภรณ์ สุริยาวงศ์

อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์

กรรมการ

๑๒. อาจารย์ ดร.สุกัญญา ขลิบเงิน

อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์

กรรมการ

๑๓. อาจารย์อรัทัย ชันโท

อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์

กรรมการ

๑๔. อาจารย์บุษราคัม ยอดชะลูด

อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์

กรรมการและเลขานุการ

